

Riksdagens protokoll

2007/08:3

Torsdagen den 20 september

Kl. 10.00 – 12.25



Protokoll
2007/08:3

1 § Nya riksdagsledamöter

Upplästes och lades till handlingarna följande från Valprovsningsnämnden inkomna

Berättelse om granskning av bevis för riksdagsledamot

Till Valprovsningsnämnden har från Valmyndigheten inkommit bevis om att Roland Bäckman (s) utsetts till ny ledamot av riksdagen fr.o.m. den 18 september 2007 sedan Ulrica Messing (s) avsagt sig uppdraget.

Valprovsningsnämnden har denna dag granskat beviset för den nye ledamoten och därvid funnit att det blivit utfärdat i enlighet med 14 kap. 28 § vallagen.

Stockholm den 18 september 2007

Bengt-Åke Nilsson/

Kerstin Siverby

Berättelse om granskning av bevis för riksdagsledamot

Till Valprovsningsnämnden har från Valmyndigheten inkommit bevis om att Sofia Arkelsten (m) utsetts till ny ledamot av riksdagen fr.o.m. den 18 september 2007 sedan Mikael Odenberg (m) avsagt sig uppdraget.

Valprovsningsnämnden har denna dag granskat beviset för den nya ledamoten och därvid funnit att det blivit utfärdat i enlighet med 14 kap. 28 § vallagen.

Stockholm den 18 september 2007

Bengt-Åke Nilsson/

Kerstin Siverby

2 § Debatt med anledning av budgetpropositionen

Finansministern överlämnade regeringens proposition 2007/08:1 med förslag till statsbudget för 2008, finansplan, skattefrågor och tilläggsbudget m.m.

Anf. 1 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Det går bra för Sverige. De närmaste åren ökar den reguljära sysselsättningen med uppemot 200 000 personer. Den totala ar-

*Debatt
med anledning av
budgetpropositionen*

betslösheten minskar med 90 000 personer, och antalet personer som är i utanförskap minskar med 175 000 personer.

Det går bra för Sverige. När jobben kommer stiger också konsumtionen. Hushållen får mer pengar kvar i plånboken och kan säkra sin ekonomi. Investeringarna växer i god takt. Vi har den största investeringsandelen på 20 år. Det betyder att vi bygger framtida produktionsmöjligheter. Våra affärer med omvärlden är starka. Vi har de största bytesbalansöverskotten i modern tid. När jobben kommer får vi också mer resurser till välfärd. Nu nyanställer kommunerna, och det sker rekordinvesteringar i kommunsektorn.

Detta klarar vi av samtidigt som det råder prisstabilitet i Sverige. Nu kommer jobben. Nu klarar vi att återinleda vägen tillbaka till full sysselsättning. Det gör vi inte därför att lönerna pressas ned. Det gör vi inte därför att det är låglönejobb som kommer, och det gör vi inte därför att människor erbjuds otrygga villkor.

Vi har slutit avtal – kommunalavtal och handelsavtal – som ger stora löneökningar, och när skatten är dragen blir det extra tusenlappar kvar i plånboken. Det är inte låglönejobb som tillkommer. Det är en bred tillväxt inom svensk ekonomi. Det är inom byggsektor, det är inom service, det är inom offentlig sektor och det är inom stora delar av näringslivet som vi nu ser en snabb jobbtillväxt. Det är inte otrygga villkor. Av den jobbtillväxt vi nu ser är antalet fasta anställningar uppemot 100 000.

Nu är vi på väg tillbaka till full sysselsättning. När den här regeringen tillträdde var det en och en halv miljon människor som hade en svagare förankring på arbetsmarknaden än de önskade eller som var arbetslösa. I dag är det 130 000 färre. Den öppna arbetslösheten, den totala arbetslösheten, har minskat med 90 000. De studenter som egentligen är arbetslösa i den meningen att de söker jobb är färre. De som är sjukskrivna eller i långtidsfrånvaro har minskat.

Detta är inte siffror i första hand. Detta handlar om människor som erbjuds en väg tillbaka. Det betyder att fler får en möjlighet att komma in på en arbetsplats; fler får en möjlighet att komma till en arbetsgemenskap.

Detta är inte i första hand statistik. Den socialdemokratiska regeringen satte upp mål om 4 procents arbetslöshet och 80 procents sysselsättning. Under 2008 kommer vi att klara av båda dessa mål. Detta är viktigt, för fler får möjlighet att växa, och fler får möjlighet att utvecklas. När vi är på väg att återupprätta full sysselsättning är det en politik som ökar friheten, som ökar rättvisan och som säkrar välfärden.

Friheten ökar när jobben kommer, därför att när människor har ett arbete har de större möjligheter att styra över sina liv. Rättvisan ökar därför att skillnader i en ekonomi alltid drivs av arbetslöshet, och när fler människor kommer i arbete får fler möjlighet att försörja sig, och då minskar också skillnaderna mellan människor.

Det är en politik för välfärd, för ska vi klara att bevara en god och trygg välfärd i Sverige också med en åldrande befolkning i en globaliserad värld måste fler människor komma i arbete. Då är full sysselsättning också en politik som säkrar frihet, rättvisa och välfärd.

Detta är ett läge när vi ska glädjas. Det går bra för Sverige, men det är också en situation som kräver mycket ansvarstagande från regeringen. Vår uppgift nu är tydlig. Vi ska å ena sidan göra att fler kommer tillbaka

varaktigt i arbete och å andra sidan säkra att vi har uthålliga offentliga finanser. Det är också den uppgift vi inriktar oss på.

Det har stormat under de senaste månaderna på de finansiella marknaderna. Tidigare har det ofta varit så att när det har stormat i Asien, Latinamerika eller Ryssland har det gungat rejält i Sverige. Denna gång – och vi ska vara glada för om det kan förbli så – förefaller utvecklingen ha varit lugnare. Kronan är stabil; räntorna är lägre än i de flesta andra länder. Anledningen är att vi i svensk ekonomi har investerat i trovärdighet. Tidigare regeringar, tidigare regeringsunderlag, har tagit ett stort ansvar på den punkten. Vi vill bygga vidare på det, och det gör vi genom att upprätthålla en god ordning i de offentliga finanserna.

Vi har i denna budget de största budgetöverskotten på 40 år. Vi går upp mot över 110 miljarder i statligt finansierat sparande 2010. Vi klarar 3 procents genomsnittligt sparande inom den konsoliderade offentliga sektorn. Hörnstenen i vår ekonomiska politik är överskottsmålen. Dem överträffar vi i genomsnitt med 2 procent per år. Den offentliga skuldsättningen halveras på fyra år.

Detta gör vi för att offentliga finanser är viktigt. Det är inte det viktigaste i politiken – det är viktigare med jobb, och det är viktigare med välfärd. Men om vi bygger jobb och välfärd utan att ha en god ordning i våra offentliga finanser bygger vi på lösan grund, och då kommer vi att få problem framöver.

Vi ska alltså ha en ansvarsfull ekonomisk politik. Vi ska se till att den ekonomiska politiken inte är en källa till osäkerhet när man i hushållen sitter ned vid köksbordet eller när företagen fattar investeringsbeslut. Vi ska spara i ladorna. Det ska vara klart och tydligt att om vi får en avmattning ska vi då inte behöva göra åtstramningar.

Vi ska ha en ansvarsfull ekonomisk politik så att våra barn och barnbarn inte tvingas höja skatten för att betala för våra lån. Vi ska ha en ansvarsfull ekonomisk politik därför att om vi tvingas tillbaka till processer med budgetsanering är det välfärden och de som sitter sämst till som alltid drabbas hårdast.

Det första ledet i en ansvarsfull ekonomisk politik är de offentliga finanserna. Det andra ledet är att vi måste vårda högkonjunkturen. Högkonjunkturen ska *inte* övergå i en överhettning. Vi ska *inte* lägga grunden för obalanser som skapar en efterbörd av utanförskap och massarbetslöshet i nästa nedgång. Därför genomför vi ett brett program. Vi gör det mer lönsamt att arbeta. Vi breddar vägarna tillbaka för dem som är långtids-sjukskrivna, och vi genomför åtgärder som förbättrar arbetsmarknadens funktionssätt.

En viktig del av det programmet är att vi genomför det andra steget i jobbskatteavdraget. Vi sänker därmed inkomstskatterna med i storleksordningen 11 miljarder. Det gör att det både blir mer lönsamt att börja arbeta och mer lönsamt för dem som är på arbetsmarknaden att arbeta mer. Det betyder att för de flesta löntagare som arbetar heltid sänks skatten med ungefär 1 000 kronor i månaden. Det blir något lägre för dem som har lite lägre löner. En barnskötare till exempel får 980 kronor i sänkt skatt. En handelsanställd, en undersköterska eller en förskollärare får ungefär 1 000 kronor. Talar vi om en brandman, en lärare eller en polis är det något över 1 000 kronor.

Vad som också är viktigt är att när finansieringen för skattesänkningarna är gjord – a-kasseavgiften, avdragsrätten, hem-PC:n, trafikförsäkringen, bensinskatten, ölskatten och tobaksskatten – är det en väsentlig förbättring kvar i plånboken. Ett normalt hushåll med två som arbetar heltid kommer att ha ungefär 1 000 kronor mer att röra sig med i månaden när vi har dragit finansieringen.

Det här är en politik för jobb, men det är också en politik för frihet. När vi sänker inkomstskatterna får människor större resurser att röra sig med. Det betyder att de kan bestämma mer över sitt eget liv. När vi sänker inkomstskatterna får människor större möjligheter att påverka sin livssituation genom eget arbete. Det är därför en politik som ökar friheten. Det är också en politik som ökar rättvisan. Alla åtgärder som görs som leder till högre sysselsättning och lägre arbetslöshet är en politik som minskar skillnaderna i samhället.

Vi går också vidare och reformerar sjukförsäkringen. Vi tydliggör hur försäkringen ska fungera. Man ska veta vad man har rätt till och vad som krävs för att man ska ta del av detta. Vi gör försäkringen försäkringsmässig. Vi breddar också vägen tillbaka. Vi satsar på rehabilitering och företagshälsovård. Vi underlättar för finansiell samordning mellan Försäkringskassan, kommuner och andra berörda. Det här betyder att vi stöttar människor på väg tillbaka till arbete.

Vi gör också försäkringen försäkringsmässig. Det finns alltid ett eget ansvar för att så långt det är möjligt ta sig tillbaka till arbete, och då måste försäkringsvillkoren också stötta denna linje. Vi breddar stödet därför att vi underlättar att få hjälp från arbetsförmedlingen för dem som är långtidssjukskrivna. Vi inför nystartsjobb i dubbel tappning för dem som har varit sjukskrivna länge eller förtidspensionerade. Vi gör regelverket för förtidspensionärer mer generöst så att även den som går tillbaka från förtidspension har en möjlighet att tjäna lite extra.

Vi vill ha en generös, allmän, generell, offentlig försäkring som ger inkomsttrygghet för dem som är sjuka. Vi vill inte ha en försäkring som döljer att arbetsmarknaden inte fungerar väl. Vi vill inte ha en försäkring som leder till att människor hamnar i permanent utanförskap och fastnar i fattigdomsfällor. Vi vill inte ha en försäkring som ifrågasätts därför att fusk och överutnyttjande leder till att skattepengar förslösas. Vi vill ha en inkomsttrygghetsförsäkring för dem som är sjuka som är generell, generös, allmän och offentlig. Det är också det vi kommer att arbeta för.

Vi vill fortsätta att reformera arbetsmarknaden. Avtalsrörelsen gav löneökningar som dämpar sysselsättningsökningen år 2009 och 2010. Vill vi komma tillbaka till full sysselsättning måste vi genomföra ytterligare åtgärder. Om Sverige inte kan nå full sysselsättning ens med en sådan stark arbetsmarknad behövs det ytterligare åtgärder. Det är därför vi föreslår en närmare koppling mellan arbetslösheten i en viss kassa och de avgifter som utgår.

Eftersom arbetslösheten nu sjunker betyder det att de flesta arbetslöshetsförsäkringar får en något lägre avgift. Det betyder också att när parterna – arbetstagare och arbetsgivare – sätter lönerna kommer de i större utsträckning också att fästa en stor vikt vid dem som befinner sig i utanförskap och dem som befinner sig i arbetslöshet. Därför kommer det att bidra till en bättre lönebildning, en högre sysselsättning och en lägre arbetslöshet.

Vi kommer också att förändra reglerna för deltidarbetslöshet. I dag är det möjligt att vara deltidarbetslös under mycket lång tid och under vissa omständigheter upp till 18 år. Då fungerar det inte som en omställningsförsäkring. Det är inte rimligt. Det ska vara en tydlig omställningsförsäkring i a-kassan.

Vi vill också underlätta för dem som i dag är deltidarbetslösa. Vi öppnar nystartsjobben så att det blir lättare att få ytterligare anställning. Vi möjliggör för dem som har försörjningsansvar och är ensamstående att gå in i jobb- och utvecklingsgarantin.

Regeringens politik handlar också om en bred satsning på välfärd och kunskap. Vi avsätter väsentligt ökade resurser för att barn i skolan ska lära sig att läsa, räkna och skriva och för att alla barn ska lära sig det bättre än vad de gör i dag.

Det ska vara fler som står starka när de lämnar skolan för arbetsmarknaden, och det ska vara färre som lämnar skolan utan fullödiga kunskaper. Det ska vara fler som har en god kunskapsgrund för att forma sitt liv, och det ska vara färre som begränsas av sitt utbildningsarv.

Regeringen gör också en av de största satsningarna på infrastruktur vid sidan av de program som ligger. Det är för att bättre vägar, bättre transportmöjligheter och bättre järnvägar gör att arbetsmarknaden fungerar bättre och investeringsklimatet för företagen blir bättre. När vi bygger vägar, järnvägar och transportmöjligheter bygger vi också för framtiden. Det är en viktig satsning som vi har med i budgeten.

Effekterna av regeringens politik är tydliga. Det blir mer lönsamt att arbeta. Det blir enklare och billigare att anställa. Det blir mer attraktivt att driva företag. Då är det heller inte förvånande att vi ser tydliga effekter.

Det senaste året har den reguljära sysselsättningen ökat med 100 000 personer. Våra bedömningar på Finansdepartementet ger vid handen att jobbavdrag, förändringar av arbetsmarknadspolitik, a-kasseregler och annat bidrar med en ökning av den reguljära sysselsättningen med i storleksordningen 100 000 personer.

Det här betyder att vi klarar jobben. Vi har en tydlig uppgift för de kommande åren. Vi ska fullfölja jobbpolitiken. Det ska bli än mer lönsamt att arbeta. Det ska bli enklare att anställa. Det ska bli mer attraktivt att driva företag.

Vi ska också fullfölja vår kunskapsatsning. Genom att vi nu genomför en ansvarsfull ekonomisk politik kommer vi att klara våra välfärdsloften och kunskapsloften. Vi ska ha ökade resurser i skolan. Vi ska ha mer av betyg, mer av uppföljning, mer av prov och bättre utbildade lärare. Det ska vara nödvändigt att lära sig det som är svårt, och vi ska premiera dem som anstränger sig extra i skolan. Det är så man bygger ett kunskapssamhälle.

Vi kommer också att klara våra välfärdsloften. Vården ska bli mer tillgänglig. Vi kommer att klara av satsningar på kvalitet i barnomsorgen. Vi kommer att öka valmöjligheterna för de äldre.

Vi klarar jobben. Nu kommer jobben, och vi har lagt grunden för jobbpolitiken. Därmed kan vi blicka framåt och konstatera att vi ska klara och kommer att klara våra löften om bättre välfärd och mer kunskaper.

Det betyder att Sverige är på rätt väg. Sverige är på väg tillbaka till full sysselsättning. Sverige är på rätt väg, eftersom vi är på väg att återta vår position som ledande kunskapsamhälle. Sverige är på rätt väg, eftersom vi också är på väg att bli ett ledande modernt välfärdssamhälle.

Budgetpropositionen är en bärande bjälke i det bygget. Det är därför med stor stolthet vi i Moderata samlingspartiet, Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna och Centerpartiet kan överlämna en budgetproposition till Sveriges riksdag som är en tydlig satsning på jobb och ger en inriktning för en ansvarsfull ekonomisk politik.
(Applåder)

Anf. 2 PÅR NUDER (s):

Herr talman! Det är hög ekonomisk tillväxt, växande sysselsättning och rekordstora överskott i statens budget. Vilka slutsatser drar regeringen av de goda tiderna? Det är följande.

Det är neddragningar i sjukpenningen med 2,4 miljarder kronor genom sänkt ersättning i sjukpenningen. Det är sänkt ersättning efter ett års sjukskrivning till 75 procent. Det är besparingar inom föräldraförsäkringen på 500 miljoner kronor genom sänkt sjukpenninggrundande inkomst inom föräldraförsäkringen.

Det är fler församringar för de arbetslösa. Det är två nya karensdagar i a-kassan med 110 miljoner kronor. En stupstock ska införas i a-kassan för de många deltidsarbetslösa kvinnorna. Det är en besparing på 4 100 miljoner kronor.

För den som är arbetslös på halvtid innebär det att a-kassan tar slut efter ett drygt halvår eller efter 30 veckor. Från deltid till heltid kommer att få en ny innebörd. Det kommer att bli: Från deltidsarbetslöshet till heltidsarbetslöshet.

Budskapet från regeringen är mycket tydligt och klart: Vi fortsätter som hittills. Kursen ligger fast. Skatterna ska sänkas, och skattesänkningarna ska betalas av dem som redan har det sämst. Hur mycket kritik som än riktas mot regeringen från olika håll är budskapet: Mer åt dem som har mest och mindre åt dem som har minst.

Säga vad man vill om regeringen: Ni är konsekventa i er politik. Ni är konsekventa i er orättvisa politik. Det är något robotliknande, något kliniskt och kallt, herr finansminister, över din ekonomiska politik.

Nu påstås det att det är låginkomsttagarnas tur i den här budgeten. Men vilka är låginkomsttagarna i Sverige? Jo, det är de arbetslösa, de sjuka, de förtidspensionerade och många ålderspensionärer med låga pensioner. De får inga skattesänkningar. Tvärtom är det låginkomsttagarna som ska betala mina, Fredrik Reinfeldts och Anders Borgs skattesänkningar, vi som redan har och som har mest av alla.

Finansministern försöker som alltid hävda att det finns något slags ekonomisk teori bakom politiken. Det är möjligt att det gör det. Men i grund och botten är motivet ideologiskt. Man tycker att ökade skillnader mellan människor är bra. Det draperas i ekonomiskt nyspråk; man talar om drivkrafter och incitament. Det blir lite sämre för dem som redan har det sämst. De ska tvingas ut på arbetsmarknaden.

Det är en ideologisk skillnad. Ju större skillnaderna är mellan dem som arbetar och dem som inte arbetar, mellan dem som är friska och dem som är sjuka, desto större blir arbetsviljan och desto friskare ska männi-

skor bli. Så ser tanken ut. Men det fungerar inte. Ökade skillnader är ingen bra drivkraft. De fungerar heller inte.

Finansministern brukar, som den skolade ekonom han är, i tid och otid hänvisa till ekonomisk forskning. Det tänker jag för en gångs skull göra också, nämligen till OECD. De har gjort en genomgång av det senaste forskningsläget vad gäller sambandet mellan nivån i a-kassan och produktiviteten och konkurrenskraften för länder. De visar på att det inte finns något samband mellan generositeten i a-kassan och den ekonomiska tillväxten.

OECD konstaterar att det skapas fler högproduktiva jobb och en bättre matchning på arbetsmarknaden om man har en generös arbetslöshetsförsäkring, medan en sämre arbetslöshetsförsäkring leder till sämre matchning och färre högproduktiva jobb. Varför? Jo, de arbetslösa tvingas inte – som tanken med regeringens politik är – ut för att ta jobb som de är överkvalificerade till, därför att de inte har råd att vara arbetslösa.

Det ska löna sig att arbeta, påstår regeringen. Det de i själva verket menar är att man inte ska ha råd att vara arbetslös. Det kommer de deltidarbetslösa kvinnorna sannerligen att bli varse. De tvingas gå från deltidarbetslöshet till heltidarbetslöshet när politiken är genomförd.

Anders Borg har vid upprepade tillfällen, ända sedan han blev finansminister – detta svåra värv! – sagt att sänkt a-kassa leder till fler jobb. Han har aldrig någonsin vågat förklara hur det skapas fler jobb därför att de arbetslösa får det sämre. Nu får du chansen en gång till att berätta hur sambanden ser ut. Berätta till exempel för Monica Persson. Hon är 52 år gammal och bor i Söderhamn. Hon blev arbetslös när AQ Magnetics lade ned sin produktion för en tid sedan. Berätta för henne varför OECD-ekonomerna har fel, och berätta hur jobben blir fler därför att hennes a-kassa blir lägre.

Den politik som ni står för – konsekvent står för som sagt – är inte bara orättvis. Den undergräver samtidigt det som har gjort Sverige konkurrenskraftigt under många års tid. Vi har gått igenom väldigt stora strukturomvandlingar i Sverige. Det ena har avlöst det andra. Vi har haft fackliga organisationer som har ställt upp på många gånger svårsmälta strukturomvandlingar.

Ni kanske såg Peter Birros tv-serie *Upp till kamp*, som handlar om 60- och 70-talets Göteborg, om kampen mellan det socialdemokratiskt styrda facket och kommunisterna på arbetsplatsen. Facket sade: Vi kamrater måste ställa upp på nödvändiga strukturomvandlingar, annars riskerar vi att jobben går förlorade. De ställde upp på de många gånger smärtsamma strukturomvandlingarna därför att det fanns trygghetssystem som förde människor från det gamla till det nya, sociala broar att gå på. En broplanka kallar vi a-kassa. Den håller man på att underminera. En annan kallar man aktiv arbetsmarknadspolitik och utbildning. Komvux läggs nu ned runt om i kommunerna.

Vad blir följden? Följden blir att färre människor vågar ta språnget och gå från det gamla till det nya. Addera till det att det blir allt dyrare att vara med i facket till följd av regeringens ekonomiska politik. Medlemsantalet faller. Risker är att vi i Sverige på samma sätt som i andra länder får fackliga organisationer som inte är progressiva, som inte är föränd-

ringsbenägna. Den här politiken är inte bara orättvis. Den undergräver konkurrenskraften långsiktigt.

Nu diskuteras det väldeliga på tidningars ledarsidor och bland politiska förståsigpåare varför det går så dåligt för regeringen när det går så bra för Sverige. De borde kunna skörda politiska lagrar nu när ekonomin blomstrar. Den ena häpnadsväckande teorin efter den andra lanseras.

Jag tror egentligen inte att det är så komplicerat. I morgon är det 100 dagar kvar till nyårsafton. Och det finns ingen nyårsafton som de rika och förmögna i Sverige har anledning att se fram emot så mycket som nyårsafton 2007. Då träder de i kraft, de stora skattesänkningarna. Först är det inkomstskatten, sedan förmögenhetsskatten och sedan, ju lyxigare villa man har, fastighetsskatten. Man har verkligen anledning att skicka upp champagnekorkarna mot himlavalvet i Djursholm, Askim, Vellinge och statsministerns Täby. Där bor de stora vinnarna med den politik som i dag har lagts på riksdagens bord.

(Applåder)

Men det finns ett annat Sverige också. Jag tror att ganska många såg Rapport häromkvällen. Där intervjuades Ammi Lundberg. Hon kommer naturligtvis också att gå in i det nya året som alla andra, men med helt andra villkor än Fredrik Reinfeldts valkrets. Hon har varit sjukskriven i fyra år för depression från jobbet som vårdbiträde, men nu letar hon efter ett deltidsjobb. Reportern frågar: Skulle det få dig att söka fler jobb eller jobba mer om din ersättning blev lägre? Ammi svarar: Nej, det tror jag faktiskt inte, med tanke på att jag känner att jag inte klarar av det. Det är inte det att jag inte vill. Jag vill jättegärna, men jag klarar inte av det kroppsligt och psykiskt.

Ammi söker alltså efter ett deltidsjobb, och det var innan vi visste villkoren för de deltidsarbetslösa. Beskedet från regeringen i dag är att om hon lyckas finna ett deltidsjobb ska hon inte ha möjlighet att fylla ut det deltidsjobbet med a-kassa. Kvar står heltidsarbetslöshet.

Att Ammi inte tror på den politik som regeringen för är ganska självklart och inte särskilt förvånande. Det tror jag ligger i den cyniska politiska kalkyl som regeringen gör. Men jag tror någonting annat också. Jag tror inte att heller hennes grannar, de som har arbete och de som är friska, gillar den här politiken. Det är det vi ser i opinionsundersökningarna. De som har och nu får arbete vill inte att det sker på bekostnad av de arbetslösas, de sjukas och de förtidspensionerades villkor.

Det är alltså inte bara de arbetslösa, de sjuka och de förtidspensionerade som nu vänder regeringen ryggen. Det är lika mycket de som har arbete och är friska, för de ogillar orättvisor. Vi ogillar orättvisor i Sverige. Och vi som har arbete och är friska vet att också vi en vacker dag kan bli arbetslösa och sjuka. Rättvisan är djupt förankrad i vårt land. Människor ser igenom er politik. Ni säger ”rättvisa” och genomför orättvisa. Ni påstår att ni skapar trygghet, men skapar otrygghet.

Politiken är inte bara orättvis, den är också oansvarig. När vi stod här senast, Anders Borg och jag, i våras, varnade jag för att den ekonomiska politik han då lade fram skulle leda till ökad inflation och högre räntor. Det duger inte att i en brinnande högkonjunktur elda på ekonomin ytterligare.

Nu fortsätter man med samma politik. Det är stora skattesänkningar – 13 miljarder beslutades skickas ut under 2008 i budgetpropositionen för

ett år sedan, ytterligare 13 miljarder var det i vårpropositionen, och nu ser vi ofinansierade förslag för 3 miljarder. Man eldar på i brinnande högkonjunktur, och det är de redan mest köpstarka som får än mer köpkraft. Och vad hände i juni? Jo, mycket riktigt: Riksbanken höjde räntan med direkt hänvisning till regeringens alltför expansiva ekonomiska politik.

Och vilka är det som får betala de högre räntorna? Ja, ta en genomsnittligt belånad villa med rörlig ränta i Stockholms län. För det huset har räntekostnaden ökat med nästan 12 000 kronor sedan valet i fjol. Där rök den där berömda tusenlappen! Lägg därtill de ökade kostnaderna för akassa, bilförsäkring, fackavgift och de nu aviserade höjda punktskatterna. Kalkylen går inte ihop för dem heller.

Den ekonomiska politiken är oansvarig i det hänseendet, men man drar ju också ned på arbetsmarknadspolitiken, det som mest behövs nu. När vi har risk för flaskhalsar i ekonomin som riskerar att leda till brist på arbetsmarknaden på kvalificerad arbetskraft drar man ned på arbetsmarknadsutbildningen. Det märkliga är att det här ju syns så tydligt, och ändå gör regeringen ingenting åt det.

Trots att arbetsmarknaden är glödhet biter sig långtidsarbetslösheten fast, och den inte bara biter sig fast – den ökar kraftigt, och den ökar allra mest bland de unga, från 1 692 långtidsarbetslösa unga för ett år sedan till 7 111 unga långtidsarbetslösa i år. Det är en ökning med över 300 procent.

Sammanfattningsvis: Orättvis, oansvarig och omodern – det är den politik som här ligger på riksdagens bord.

Till sist, herr talman: Sverige är ett litet land som är väldigt beroende av omvärlden. Vi kan luta oss tillbaka just nu mot en stark ekonomi, inte minst mot en stark offentlig ekonomi. Det här har vi åstadkommit under väldigt många mödosamma år under 1990-talet. Men alltjämt är vi sårbara. Det kan inträffa någonting utomlands som får ett väldigt snabbt förlopp.

Ingen vet ännu vart den amerikanska bolånekrisen tar vägen. Uppenbarligen vet den amerikanska centralbanken någonting som inte andra vet. Vi har sett hur den europeiska centralbanken har intervenerat, och vi har sett hur den brittiska regeringen har varit tvungen att hålla det brittiska bankväsendet under armarna.

Jag har bara ett stilla råd till regeringen. Om olyckan skulle vara framme, om även Sverige skulle drabbas av detta som andra länder nu drabbas av, gör då inte om samma misstag som ni gjorde 1991–1994, att ni förnekar problemen, och när problemen väl är uppenbara kallar ni på oppositionen och ber om en hjälpande hand.

Därför utgår jag, herr talman, ifrån att regeringen kommer att informera oppositionen om läget i den finansiella sektorn kontinuerligt framöver. För hur mycket vi än kritiserar er politik för att den är i grunden djupt orättvis kommer vi att vara beredda att ta ansvar för Sverige om så behövs, även när vi är i opposition.

(Applåder)

I detta anförande instämde Carina Adolfsson Elgestam, Phia Andersson, Ann Arleklo, Lennart Axelsson, Hannah Bergstedt, Laila Bjurling, Catharina Bråkenhielm, Roland Bäckman, Mikael Damberg, Susanne

Eberstein, Tomas Eneroth, Kerstin Engle, Alf Eriksson, Birgitta Eriksson, Matilda Ernkrans, Agneta Gille, Lars U Granberg, Monica Green, Billy Gustafsson, Christin Hagberg, Michael Hagberg, Kerstin Haglö, Jörgen Hellman, Caroline Helmersson-Olsson, Hans Hoff, Peter Hultqvist, Carina Hägg, Kent Härstedt, Berit Högman, Margareta Israelsson, Eva-Lena Jansson, Inger Jarl Beck, Peter Jeppsson, Ylva Johansson, Anders Karlsson, Sonia Karlsson, Yilmaz Kerimo, Kurt Kvarnström, Hillevi Larsson, Jan-Olof Larsson, Lars Mejern Larsson, Désirée Liljevall, Åsa Lindestam, Sylvia Lindgren, Agneta Lundberg, Elisebeht Markström, Pia Nilsson, Marie Nordén, Fredrik Olovsson, Jasenko Omanovic, Christina Oskarsson, Nikos Papadopoulos, Göran Persson i Simrishamn, Margareta Persson, Leif Pettersson, Marina Pettersson, Raimo Pärssinen, Carin Runeson, Ameer Sachet, Gunnar Sandberg, Eva Sonidsson, Maria Stenberg, Thomas Strand, Anneli Särnblad, Tommy Ternemar, Marita Ulvskog, Göte Wahlström, Lars Wegendal, Maryam Yazdanfar, Anders Ygeman, Christina Zedell och Karin Åström (alla s) samt Jan Lindholm (mp).

Anf. 3 ROGER TIEFENSEE (c):

Herr talman! Ledamöter och åhörare! Som pappa lär man sig en del om hur vi människor fungerar. De första ord ett litet barn säger är ofta ”mamma” och ”pappa”. Det är inte så konstigt eftersom mamma och pappa är så centrala i ett litet barns liv.

När barnet sedan börjar sätta ihop ord är det två ord som de sätter ihop väldigt tidigt. Ni vet vad treåringen säger när man vill hålla upp mjölken: Kan själv!

Det är naturligt, för att själv kunna påverka sin situation är precis som mamma centralt i ett litet barns liv.

Att kunna själv är inte bara viktigt för den som är tre år, utan också för den som är 23 eller 63. Det är just därför det är så viktigt att bekämpa utanförskapet, för de människor som har hamnat utanför kan inte själva fullt ut påverka sin egen situation.

Herr talman! Låt oss en gång för alla konstatera att alliansregeringen nu tar det ansvar som den förra socialdemokratiska regeringen inte förmodade ta. Det Socialdemokraterna så cyniskt kallade för ett dukat bord i Rosenbad var i själva verket över en miljon människor i utanförskap. Herr talman, det är inget dukat bord – det är en springnota.

Centerpartiet och Allians för Sverige lovade ta ansvar för jobben om vi vann valet. Och det är med stor glädje vi kan stå här i dag och konstatera att aldrig förr har så många människor haft jobb att gå till i Sverige. På ett år har sysselsättningen ökat med 130 000 personer.

Ungdomar får jobb i en takt som vi inte har sett på väldigt länge. Mer än var fjärde arbetslös ung människa har fått en anställning under det senaste året. Dessutom kan vi vänta oss ännu fler jobb nu när vi går vidare med det andra steget i jobbskatteavdraget och breddar nystartsjobben till offentlig sektor. Det är inte minst viktigt för kvinnor.

Lyssnar man på Pär Nuder så låter det som om allt är Socialdemokraternas och konjunkturens förtjänst, och visst beror en del på konjunkturen. Men Konjunkturinstitutet säger att minst en tredjedel av de nya jobben är en direkt följd av den nya regeringens politik.

Jag tycker att Pär Nuder borde lyssna på sin partikamrat Luciano Astudillo, som självkritiskt konstaterar: ”Vi förlorade valet framförallt på grund av att väljarna inte trodde på vår förmåga att skapa jobb.” Sanningen är att Pär Nuder och Göran Persson lade grunden för ett enormt utanförskap som vi nu har ansvar för att minska.

Och vi tar det ansvaret. Vi tar det gärna. Vi skapar en bättre framtid för hundratusentals svenskar. Vi bjuder in hundratusentals fler att sitta med vid bordet. Så, Pär Nuder, dukar man ett bord!

Herr talman! Är det inte märkligt att vi har världens friskaste befolkning men samtidigt världens högsta sjukta? Över 200 000 människor är sjukskrivna. 550 000 är förtidspensionärer. Vi kan bara konstatera att utanförskapet fortfarande är mycket stort.

Det kommer inte att vara enkelt att vända den här utvecklingen, men det måste göras. Det värsta man kan göra är att ingenting göra. Vi har mer än 700 000 argument, livs levande argument, för att reformera de system som har skapat det här enorma utanförskapet.

Den säkraste vägen till ett långvarigt utanförskap har visat sig vara en sjukskrivning som inte följs upp. Riksrevisionen har i en rapport bekräftat att just sjukskrivningsprocessen varit undermålig. Ansvaret för utanförskapet vilar därmed tungt på den förra regeringens axlar. Det här, herr talman, är Socialdemokraternas svarta testamente.

Att inte göra något åt detta nu vore cyniskt och ovärdigt. Därför ger vi långtidssjuka och förtidspensionerade en möjlighet att komma tillbaka genom nyfriskjobben, därför satsar vi på rehabilitering, och därför förstärker vi företagshälsovården. Vi satsar totalt 3,4 miljarder på att ge sjuka och förtidspensionerade en möjlighet att komma tillbaka på arbetsmarknaden.

Herr talman! Att kunna själv är nödvändigt för att bryta utanförskapet. Men det är också en viktig inställning som kan bidra till att det startas fler företag och skapas fler jobb. Nu engagerar vi departement och myndigheter för att kraftigt minska företagens administrativa bördor. Vi stimulerar de tjänstesektorer där flest nya jobb kan skapas genom att sänka de sociala avgifterna. Vi förlänger momsinsbetalningsperioden för små företag. Detta är bara några exempel på vad vi gör och har gjort för att underlätta för landets företagare. Det är bara om företag tillåts växa och bli starka som Sverige kan bli en vinnare i den globala ekonomin.

Herr talman! Den globala uppvärmningen är en av mänsklighetens största utmaningar. Om vi inte gör någonting riskerar vi att få fler översvämningar, öknar som breder ut sig och en ekonomi som stagnerar. Men mänskligheten har stått inför tuffa utmaningar förr, och vi har alltid funnit smarta och djärva lösningar. Vi har hotats av sjukdomar som vi har bekämpat och tyglat. Vi har utsatts för svält och hungersnöd som vi nu håller på att utrota. Inget av detta har varit lätt eller är lätt. Centerpartiet uppfattar de pågående klimatförändringarna precis på samma sätt. Det är utmaningar som kommer att kräva mycket av oss, men vi kan gå stärkta ur detta om vi hanterar dem på rätt sätt.

De klimatinsatser som vi presenterar i den här budgeten, klimatskattepaketet och klimatmiljarden, är viktiga, effektiva och tillväxtvänliga. Vi satsar både nationellt och internationellt för att minska koldioxidutsläppen. Vi tror på möjligheterna med ny miljöteknik och energieffektivisering, och vi satsar på de pilotprojekt som kan ge oss framtidens gröna

energi. Jag talar till exempel om satsningar på vindkraft, mer och bättre miljöforskning, investeringar i etanol och andra generationens biodrivmedel och om klimatmärkning och klimatrådgivning.

Den förra regeringens strategi var att flytta miljarder fram och tillbaka i en rörig skatteväxling. Man gjorde sig därmed i alltför hög grad beroende av de pengar som tas in till staten genom miljöskatter. Detta har Miljöpartiets tidigare ekonomiska talesman, Yvonne Ruwaida, erkänt här i kammaren. Det är inte att ta ansvar. Jämför detta med de urstarka statsfinanser och den jobbskapande politik som alliansen nu presenterar! Då ser ni att vi faktiskt har en buffert för att klara minskande inkomster från exempelvis koldioxidskatten. Det är ju precis det som är syftet, skattebasen ska minska och utsläppen ska minska.

Vi använder skattepengarna ansvarsfullt där de ger bäst resultat. Vår miljöbilspremie stimulerar till köp av miljöbilar, och det fungerar. Försäljningen har ökat med 35 procent på bara ett år. När vi nu höjer koldioxidskatten så gör vi det för att stimulera ett mer klimatsmart resande.

Våra satsningar står inte i motsats till utveckling och tillväxt. Nej, vår strategi för grön tillväxt är både ekonomiskt ansvarsfull och ekologiskt hållbar. Så, herr talman, tar vi ansvar och skapar goda livsmöjligheter också för våra barn.

Herr talman! Centerpartiet och alliansregeringen gör i den här budgeten satsningar som stimulerar utveckling i hela landet. Boendeskatteerna sänks i hela landet. Kvaliteten stärks på landets universitet och högskolor. De gröna näringarna ges bättre konkurrensvillkor. Men det mest efterlängtrade är nog ändå infrastrukturesatsningen.

Efter tolv års regerande lämnade Socialdemokraterna efter sig en gigantisk nota på 20 miljarder i uteblivet vägunderhåll – det är därför vi ser groparna i vägarna – och ett av Europas mest eftersatta järnvägsnät. Att återställa detta kommer att ta tid och kosta pengar, men nu tar vi första steget. Vi satsar 1,2 miljarder per år på underhåll och upprustning av våra vägar och järnvägar. Nästa år presenterar regeringen den stora infrastrukturpropositionen, och då tar vi nästa steg.

Herr talman! Alliansregeringen genomför nu det vi gick till val på och mer därtill. Den budget som läggs fram här är mycket ansvarsfull. 15 miljarder bättre saldo nu än i vårbudgeten – det är ansvar. Det är också en budget för fler jobb, en friskare befolkning och en hållbar miljö. Vägarna bort från utanförskap är fler och bredare än för ett år sedan. Tänk bara på dessa 131 000 personer som då stod utanför arbetsmarknaden och som i dag i mycket större utsträckning kan påverka sin egen situation. Det är så vi skapar ett samhälle där känslan ”kan själv” följer med alla genom hela livet.

(Applåder)

Anf. 4 CHRISTER NYLANDER (fp):

Herr talman! Det går, som flera har varit inne på, mycket bra för Sverige. Tillväxten är hög, arbetslösheten sjunker, statsfinanserna är urstarka, och många människor får mer pengar över i plånboken.

Men det är också en tid av utmaningar. Den ekonomiska politiken måste vara mycket väl avvägd för att vi ska undvika överhettning, ökad inflation och högre räntor. Det är inte tid för överbudspolitik. Jag hoppas att oppositionen också visar det ansvarstagandet. Det är därför viktigt att

tydligt markera att det är en sällsynt ansvarsfull budget som nu läggs på riksdagens bord. Den är välfinansierad och ligger väl i linje med de krav Konjunkturinstitutet och andra har slagit fast.

Samtidigt med denna försiktighet behövs en ekonomisk politik som rustar Sverige bättre för framtida utmaningar som globaliseringen, den demografiska utvecklingen och inte minst klimathotet. I veckan fick vi ytterligare ett exempel på hur människors levnadsbetingelser håller på att förändras. Ismassan på Arktis verkar krympa snabbare än vad man tidigare trott. Under min generations livstid kan denna iskontinent förvandlas till en isfri kontinent. Det visar på de utmaningar vi står inför.

Den budget alliansen nu presenterar har att förbättra Sveriges förutsättningar att möta dessa utmaningar. Det är därför en ansvarsfull reformbudget på temat Fler i arbete – fler vägar tillbaka.

Herr talman! Det har nu gått ett år sedan valet. Jag tror att det kan vara klokt att ta ett par steg tillbaka och titta på hur alternativen verkligen såg ut.

I valet stod två tydliga alternativ mot varandra när det gällde jobben. Alliansen erbjöd en tydlig jobbpolitik, och denna genomförs nu i hög takt och med bra resultat. Hur har det gått med det andra alternativet? Jo, i somras kunde man läsa att Socialdemokraterna nu skrotar sin jobbpolitik. Man kan för övrigt undra hur man kan skrota någonting som man inte har haft på länge. Detta visar tydligt att väljarnas val var det rätta. Vilken tur för dem som nu får jobb att det blev ett maktskifte.

I valet stod två tydliga alternativ mot varandra när det gällde skolan. Alliansen med Jan Björklund i spetsen genomför nu det man lovade. Hur gick det med det andra alternativet? Jo, de har startat ett rådslag för att förändra skolpolitiken i grunden. Härefter kunde man på Dagens Nyheters debattsida läsa att en gammal minister tyckte att Socialdemokraterna nu skulle anamma alliansens gymnasiepolitik. Vilken tur för skolan att det verkligen blev ett maktskifte.

I valet stod två tydliga alternativ mot varandra när det gällde socialförsäkringarna. I många år hade s-regeringen passivt tittat på när sjukförsäkringskostnaderna exploderade och när fusk blev vanligare. De hade till och med aktivt förtidspensionerat bort ungdomar från arbetslöshetsstatistiken.

Nu genomför alliansen viktiga förändringar för att rädda sjukförsäringen. 80 procent i ersättning är kvar, några nya karendagar införs inte, och samtidigt tas krafttag som stärker rehabiliteringen, försöker minska inströmningen till förtidspensioneringen och ser till att människor som är sjukskrivna får rätt till ordentlig uppföljning och snabbare kan komma tillbaka till jobbet. Den som är sjuk ska ha en bra försäkring. Den som är frisk ska så långt som möjligt försörja sig själv.

I valet stod två alternativ mot varandra när det gällde integrationen. Efter att vi under flera år haft en utveckling i Sverige, där fler människor bor i utanförskap med låg sysselsättning, hög arbetslöshet, ofta dåliga skolresultat, ofta hög kriminalitet och lågt valdeltagande ser vi nu att en förändring är på väg genom en politik som sätter jobb framför bidrag, som prioriterar språkkunskaper och skola och som ger fler chans att ta eget ansvar.

Det är viktigt att konstatera att väljarna hade två tydliga alternativ att välja mellan. Nu har man valt alliansens politik, och jag tror att det var väldigt bra för Sveriges framtid att så skedde.

Herr talman! Tydligast är skillnaderna när det gäller jobben. Runt 200 000 nya jobb kommer att skapas de närmaste åren. Det motsvarar 200 nya jobb varje arbetsdag. Allt är naturligtvis inte regeringens förtjänst. Vi har en stark internationell konjunktur som lyfter också Sverige. Men drygt hälften av jobbtillväxten kan man räkna med beror på den jobbpolitik som nu förs. Det innebär, för att göra det väldigt tydligt, att varje arbetsdag denna mandatperiod kommer ungefär 100 personer ytterligare att få gå till jobbet tack vare jobbpolitiken – 100 personer varje arbetsdag!

Med andra ord: Om Sverige hade fortsatt i de gamla hjulspåren skulle 100 000 människor inte ha fått något jobb. De jobb som skulle gå förlorade med fortsatt s-politik är lika många som det bor i Pär Nuders Österåker. Tre gånger fler än de som bor i Österåker får nu jobb i stället för att stå utanför. Det är ungefär lika många – 100 000 personer – som det bor i Uppsala.

De nya jobben innebär att fler människor får en chans att försörja sig själva, får arbetskamrater och den där känslan av att vara behövd. Med fler jobb får fler hushåll lite större marginaler. De skattesänkningar som nu genomförs gynnar framför allt låg- och medelinkomsttagare och förbättrar dessa hushålls marginaler ytterligare.

Det är också genom jobbpolitiken vi skapar möjlighet för välfärd. Det är så vi får resurser att förbättra, och förbättringar behövs. Tänk på äldreomsorgen som ibland lämnar svaga människor utan den omsorg och omtanke de behöver. Utan fler jobb får vi sämre chans att förbättra för dem. Tänk på skolan där resultaten under många år har försämrats jämfört med andra länder. Utan fler jobb försämrar chansen att göra något för dem. Tänk på sjukvårdens köer. Utan en jobbpolitik får vi också svårare att förbättra sjukvården. Utan framgångsrik jobbpolitik blir det mindre pengar till välfärd.

Herr talman! Som folkpartist är jag naturligtvis särskilt glad över de satsningar som nu görs på skolan och jämställdheten. Den jämställdhetsbonus som införs den 1 juli är en stark stimulans för ökad jämlikhet när det gäller uttag av föräldraförsäkringen. Mer kommer att behöva göras för jämställdheten, men bonusen kommer att bidra till att fler pappor stannar hemma och tar sitt ansvar för barn och hem. Detta är i sin tur helt avgörande för att få bort löneskillnaderna mellan män och kvinnor.

Sveriges skolpolitik läggs nu om i grunden. Vi får tidigare betyg och kontrollstationer, lärlingsutbildning införs, läraryrket uppvärderas och mycket mer. I den här budgeten fokuseras tydligt på lågstadiet. Det är skolans viktigaste del. Om inte de första åren fungerar väl är det väldigt svårt att fånga upp det senare. I budgeten avsätts därför 900 miljoner kronor till att förbättra läsa-skriva-räkna-satsningar i skolan så att fler får chansen att komma rätt från början. Dessutom förlängs och förstärks lärarfortbildningen.

Regeringen föreslår också att 240 miljoner kronor satsas på kvalitet i högskolan under 2008. Framöver ska kvalitet och inte kvantitet vara ledordet för högskolepolitiken. För Sveriges framtid är satsningar på kunskap – skola, högskola och forskning – helt avgörande för vår för-

måga att konkurrera. Det är dock viktigt att komma ihåg att vi också måste förvandla kunskapen till framgångsrika produkter. Trots att vi satsar relativt sett mycket på forskning får vi ut lite för lite när det gäller FoU-intensiva produkter i vår export. Företag väljer att lägga produktionen i andra länder, och det förklaras till stor del av att vi i många år har haft ett för dåligt företagarklimat. Ska Sverige klara den globala utmaningen måste vi vända på den utvecklingen. Det behövs satsningar både på forskning och på ett bättre företagarklimat. Vi behöver dessutom ett skattesystem som tydliggör att det lönar sig att arbeta, studera och ta risker. Marginalskatterna behöver sänkas över hela skalan.

Ska vi ta till vara människors kreativitet, kunskap och risktagande måste företagarklimatet förbättras. Företagare hade, tror jag, väldigt höga förväntningar på den här regeringen, och det finns signaler om att några är besvikna. Jag tycker att vi ska ta den signalen på allra största allvar och öka alliansens ambitioner på företagarmrådet framöver.

Företagen blir nu fler. Antalet nya företag ökade med 10 procent under första halvåret, och en hel del mycket bra satsningar har regeringen redan gjort för att få bättre villkor för företagare och entreprenörer. Medfinansieringen i sjukförsäkringen har tagits bort. 3:12-reglerna har förbättrats kraftigt. Momsinbetalningsreglerna har anpassats till småföretag och mycket mer. Men jag tror att ännu mer måste göras för att ta till vara företagandets kraft, inte minst för att få ytterligare fart på jobben.

Låt mig avsluta med några ord om rättvisa. Sysselsättningen ökar och närmar sig nu 80 procent av arbetskraften. Den öppna arbetslösheten fortsätter nedåt och närmar sig 4 procent. Det är mål som Socialdemokraterna satte upp men aldrig nådde. Antalet sysselsatta har ökat med över 130 000 personer på ett år. Det är framför allt antalet fasta jobb som ökar. Glädjande nog har sysselsättningsökningen varit särskilt stark bland unga. 11 000 personer som tidigare hade svårt att ta sig in på arbetsmarknaden har nu med hjälp av nystartsjobben fått en chans att komma tillbaka.

Det är mycket statistik, men bakom siffrorna finns människor – människor som fått se sin situation kraftigt förbättrad, som får vardagspusslet att bli lite enklare, som får jobbkompisar att dricka kaffe med. Detta är rättvisepolitik i praktiken.

Man glömmar så lätt åren 1994–2005. Då ökade klyftorna i Sverige. När den gamla regeringen regerade ökade inkomstspridningen. Förmögenhetskoncentrationen ökade i Sverige. Löneskillnaden mellan kvinnor och män ökade. Ungdomars ekonomiska standard försämrades. Utanförskapet ökade. Det var resultatet av s-politiken. Jag tror inte att det var så för att de ville det utan för att de misslyckades med jobben. Nuder sade tidigare att den nuvarande regeringen verkar tycka att det är bra med ökade skillnader och ökad orättvisa. Svaret är nej. Vi gillade inte den gamla regeringens politik.

Nu minskar klyftorna, och det är tack vare att fler får jobb. Utanförskapet minskar. Och det är genom en fortsatt offensiv jobbpolitik som rättvisan i detta land ökar. Det är genom en fortsatt offensiv jobbpolitik som vi skapar nya resurser till välfärden. Det är genom en fortsatt offensiv jobbpolitik som fler människor får försörja sig själva och känna tryggheten i att ha marginaler i hushållsbudgeten.

(Applåder)

Anf. 5 STEFAN ATTEFALL (kd):

Herr talman! I dagens debatt haglar siffror, åtgärder, påståenden och beräkningar. Jag förstår om många har svårt att hänga med. Men vad betyder då allt detta? Vart är Sverige på väg med den här budgeten och med alliansregeringen?

Lyssnar man på vänsterföreträdarna är allting nattsvart. Det är ingen ände på eländesbeskrivningarna. Men i oppositionens eländesbeskrivning saknas någonting – nämligen det enkla faktum att de själva inte gjorde något åt Sveriges stora problem som arbetslöshet och utanförskap, skenande ohälsotal och bristande tillgänglighet till vård och omsorg.

Om vi lyfter blicken och försöker se mönstren i regeringens åtgärder – vad ser vi då? Jo, vi ser en politik som flyttar makten från politiken till enskilda människor och familjer. Vi ser hur arbete och företagande blir mer lönsamt. Vi ser hur makten över det egna livet förstärks, och vi ser också hur hela välfärdssystemet förstärks. På område efter område betonas kvalitet och inte bara kvantitet.

Det som gjorde mig så oerhört upprörd före valet 2006 var hur utanförskapet kunde få vara så stort utan att Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet gjorde något åt det, hur ohälsotalen kunde öka och vara så enorma och så lite gjordes. Pär Nuder berättade här om en kvinna som varit sjukskriven i fyra år. Jag kan självklart inte det enskilda fallet, men vi vet alla hur många människor som varit sjukskrivna i årtal utan att ha fått hjälp med rehabilitering och utan att ha fått hjälp tillbaka till arbetsmarknaden. Nu inför vi en rehabiliteringsgaranti och ökar antalet åtgärder som underlättar vägen tillbaka till arbetslivet just för människor som hamnat i långtidssjukskrivningar och förtidspensioneringar. I socialdemokratins Sverige fick de däremot vara kvar i detta system.

De kurvor som år efter år har pekat åt fel håll pekar nu åt rätt håll. Därför är jag också oerhört stolt över att den här regeringen håller på att bryta just utanförskapet. Utanförskapet kan beskrivas som just de människor som lever på sociala ersättningar i form av a-kassa, sjukpenning, förtidspension, socialbidrag etcetera. Var femte människa i vårt land i arbetsför ålder har levt i det här utanförskapet, en av fem. Det håller vi nu på att vända på. Sysselsättningen stiger kraftigt, och den grupp som lever i utanförskap kommer att minska med åtminstone 175 000 människor fram till nästa val. Den öppna arbetslösheten sjunker i rask takt. Vi når de mål som till och med Socialdemokraterna har satt upp men som de aldrig nådde.

Men det här beror ju på den goda konjunkturen, säger vänstersidan surt. Ja, delvis gör det det. Men ungefär 110 000 nya jobb beräknas bero på just allianspolitikens åtgärder. Det innebär att fram till nästa val ungefär kommer 500 människor ytterligare varje dag att kunna gå till jobbet, människor som utan alliansregeringens politik skulle ha varit kvar i arbetslöshet. 500 fler varje dag får gå till jobbet, uppleva arbetsgemenskap, känna att de är delaktiga och uppleva att de också kan leva på eget arbete, detta alltså utöver konjunkturreffekterna. Den viktiga fråga som man måste ställa sig och som väljarna ska ställa sig är: Vilket alternativ kommer de tre oppositionspartierna att ha till den här framgångsrika jobbpolitiken?

För att vi ska kunna klara av att få in människor i arbetsgemenskapen fattar vi en del mindre populära beslut. Vi skulle kunna göra det enkelt

för oss, göra som Socialdemokraterna har gjort, alltid lita bara på konjunkturen och inte göra någonting åt de djupgående problemen. Troligtvis skulle mitt parti, Kristdemokraterna, och de andra partierna ha högre opinionsciffror i dagens läge, men vi skulle försumma en historisk chans att utnyttja den goda konjunkturen till att bryta utanförskapet och på allvar vända de här kurvorna.

Det här är en av de viktiga förnyelser av Sverige som jag vill ta upp här i dag. Nästa jag vill ta upp är fastighetsskatten.

Som kristdemokrat är jag oerhört stolt över att vi bryter helt och hållet med den mest orättvisa skattekonstruktion vi har i vårt nuvarande skattesystem. Nu kommer lagstiftningen att följa internationellt accepterade skatterättsliga principer som skatt efter bärkraft och likviditetsprincipen. Nu kommer inte längre den löpande statliga skatten att vara kopplad till marknadsvärdet och avgöras av grannarnas husaffärer. Nu kommer förutsägbarheten att finnas och kontrollen på den egna ekonomin.

Oppositionen framställer det som att detta görs för de välbeställda i Stockholms förorter. Men sanningen är ju att det här görs framför allt för dem som bor i dessa heta och expansiva områden *utan* att vara välbeställda. Det är de människorna som har drivits från sina hem och som känner att de inte kan flytta in i områden där de har sina jobb och sina rötter. Om man tar bort en skatt som är fel i grunden är det självklart att det är de som har betalat mest i det felaktiga systemet som också får den största förändringen.

I dag är det som om marknadskrafterna styr beskattningen. Nog är det paradoxalt att den samlade vänstern så till den milda grad försvarar att skatter ska följa marknaden att den tvingat folk från hus och hem. För den som inte drabbats av skenande fastighetsskatt är det svårt att föreställa sig effekterna. Det kan jämföras med att räntorna stiger mycket när man har belånat sitt hus kraftigt och man bara har rörliga räntor. Men mot höga räntor kan man gardera sig med bundna lån. Mot höjd fastighetsskatt har inget liknande skydd funnits.

Sammansättningen av det nya förslaget ger *alla* husägare en lägre löpande beskattning och har goda fördelningspolitiska effekter. Det blir förutsägbart och statsfinansiellt stabilt. Frågan som svenska folket nu måste ställa sig är: Vilket system vill jag ha – det nuvarande socialdemokratiska fastighetsskattesystemet eller den nya ordningen? Det är de alternativen man måste välja mellan. Jag tror, när jag tänker efter, att valet blir enkelt.

Den tredje stora förnyelsen som ryms i den här budgeten handlar om vårdnadsbidraget.

Med vårdnadsbidraget har vi ännu en reform som radikalt bryter mot Socialdemokraternas orättvisa politik. Nu får de föräldrar som efter eget val har barnen hemma något längre också en del av de rejäla subventioner som vi ger till förskolan. Varför får aldrig de som tycker att lite mer tid med sina barn, på hel- eller deltid, del av samhällets stora subventioner av barnomsorgen? Pär Nuder, varför får inte de vara med i ditt Sverige? Skulle inte alla vara med?

Föräldraförsäkring är någonting fint, barnbidrag är också fint, men vårdnadsbidrag när barnen är ett och ett halvt år är hemskt. Det är fult. Det är ett rött skynke, en styggelse och allt vad man kan hitta på.

Nej, här har vi en rättvisereform för vanliga människor som inser att livet inte bara handlar om anställning och pengar. Det finns också andra värden som behöver värnas. Våra barn och insikten att inget barn är likt det andra får inte komma bort i allt tal om bnp, arbete, företagande och skatter.

Herr talman! På tal om rättvisa älskar vänstersidan det uttrycket, och deras definition är ju att orättvisan ökar om inkomstskillnaderna och förmögenhetskonzentrationen ökar. Eftersom Mona Sahlin bara gett ett vallöfte än så länge, nämligen att återställa rättvisan, kan det vara intressant att studera hur inkomster och förmögenheter utvecklats under Socialdemokraternas tid vid makten.

Mellan 1994 och 2006 har inkomstspridningen ökat med 26 procent och förmögenhetskonzentrationen med 25 procent. Skillnaderna har alltså ökat med socialdemokratisk politik, medan prognoserna tyder på att skillnaderna kanske kan minska med vår politik, åtminstone om man räknar på det vedertagna och vetenskapliga sättet och inte sitter med någon egen räkneshurra på det socialdemokratiska partihögkvarteret.

En viktig orsak till att Sverige dragits isär under Socialdemokraternas tid vid makten är den misslyckade jobbpolitiken. Självklart har vi i den här regeringen också mer kvar att göra under mandatperioden för att minska orättvisorna och förbättra välfärden. Psykiatrin, tandvården, skolan och de sämst ställda pensionärerna är några områden där vi kristdemokrater kommer att arbeta vidare för att steg för steg göra livet lätt att leva för alla som bor i vårt land.

Kristdemokraterna och de andra partierna i Allians för Sverige har i en högkonjunktur lagt fram en extremt ansvarsfull budgetproposition. Visst skulle budgeten ha kunnat innehålla en lite annan profil om mitt parti hade fått bestämma självt eller andra partier fått bestämma själva. Men samregerande innebär att fyra partier försöker lära av varandra och finna kompromisser för att få ihop en bra helhet. Och helheten är långsiktigt mycket bra i den här budgetpropositionen. Vi förnyar Sverige när det gäller jobben, fastighetsskatten, vårdnadsbidraget och vården. Vi säkrar framtidens välfärd, inte minst genom statens urstarka ekonomi.

(Applåder)

Anf. 6 ULLA ANDERSSON (v):

Herr talman! Fler i arbete – fler vägar tillbaka, heter regeringens budgetproposition. Tillbaka till vad, kan man fundera över, till hemmafruar, till pigor eller till välgörenhet i stället för generell välfärd och kulturpolitik?

Nu har vi genomgått ett år när den ekonomiska makteliten även innehaft den politiska makten. Det skulle kunna sammanfattas som det förloerade och det försuttna året för oss kvinnor, för jämlikheten, för miljön, för klimatet och för välfärdens långsiktiga fortlevnad. Vi lever i tillbakarullningarnas tid. Vägar tillbaka!

Det som presenterades som fräscht och nytänkt i valrörelsen har redan börjat lukta gammaldags klassförakt och illa dold cynism. Trots smileygubbar, nystartsjobb och nyfriska jobb är ni precis som de gamla Moderaterna. Låt mig sammanfatta er politik: Det ska löna sig att vara rik och vara dyrt att vara fattig. Det ska löna sig att bo ståndsmissigt i en storstad och straffa sig att bo i glesare bygder. Det ska löna sig att vara

man och straffa sig att vara kvinna. Ni belönar arbetsgivarorganisationer men straffar fackliga – gammal god moderatpolitik, nygamla Moderaterna.

Vi kommer ihåg statsministerns bevingade ord om att det finns en skugga bakom varje skattekrona som vi talar alldeles för lite om. Reinheldt ansåg att skattesänkningarna under Bo Lundgrens tid var alldeles för stora och orättvist fördelade. Men på ett år har ni genomfört över hälften av de skattesänkningarna och även lyckats med en än orättvisare fördelning, två tredjedelar till den rikaste tredjedelen. Dessutom ordnar ni nu skatteamnesti för alla med förmögenheter utomlands. Inte illa, säger nog Lundgren. Tack för kaffet, säger nog allt fler där de står i skattemiljonärernas skugga.

Statsministern leder nog floskeltoppen. Han har i en intervju sagt: ”Jag är garanten för att den svenska modellen inte förändras.” Det var inte mycket till garanti. Om det fanns en reklamationsnämnd för svikna politiska löften skulle den ha haft fullt upp efter denna borgerliga regerings första år.

Finansministern säger i dag att han är stolt, men kanske inte riktigt nöjd. Trots allt man har hunnit med finns det fortfarande starka värderingar om jämlikhet och solidaritet i samhället. Därför är folk så förbannade på det som sker.

Låt mig ge några exempel. Den avskaffade förmögenhetsskatten ger 200 personer över 1 miljon direkt ned i plånboken, medan försämringarna i a-kassan innebär att en långtidsarbetslös LO-medlem får drygt 1 000 kronor mindre i månaden. De som återigen får mest i jobbskatteavdrag är de med inkomster över 350 000 kronor.

Antalet visstidsanställningar har kraftigt ökat de senaste 15 åren. Framför allt drabbas ungdomar och främst unga kvinnor. Regeringen väljer då att ytterligare underlätta otrygga anställningar och samtidigt införa ytterligare två karensdagar i arbetslöshetsförsäkringen. Tror verkligen regeringen att människor okynnesstämplar mellan sina visstidsanställningar, eller anser ni att det är rätt att människor som lever med otrygga villkor ska bidra till att finansiera skattesänkningar för dem som redan har trygga och högavlönade jobb – ja, kanske till och med ministrar?

Vinsterna i bolagen slår rekord på rekord, börsbolagens bonusprogram värderas till 100 miljarder, och det går 40 industriarbetarlöner på en direktörslön. Samtidigt har var femte stockholmare upplevt att pengarna inte räcker månaden ut. Kvinnor tjänar 16 procent mindre än män. Men det ses inte som något problem av finansministern eller hans ekonomiska rådgivare professor Calmfors. I stället oroar de sig för löneutvecklingen, och det har de mage att göra när kvinnor äntligen har lyckats knappa in på löneskillnaden. Det säger något om vems perspektiv de har i analysen av samhällsproblemen. Min mor, pensionär och boende i Alfta, sade i telefon häromdagen att de bara tänker på dem däruppe.

Statsministern sade i tisdags att de inte vill att politiken ska ha några blinda fläckar. Han lade därefter fram en reform som måste ses som den mest träffsäkra av alla om man vill försäkra för kvinnor, nämligen försämringarna i a-kassan när det gäller deltidstämpling. Det drabbar drygt 200 000 kvinnor inom Kommunal, Handels och HTF. Hälften av alla kvinnor som stämplade år 2005 var deltidstämplande. Först stoppade ni

*Debatt
med anledning av
budgetpropositionen*

lagstiftningen som gav kvinnor rätt till heltid. Sedan bestraffar ni kvinnorna när de inte får heltidsjobb. Dubbel bestraffning är en känd härskarteknik. Ni har tyvärr inte bara en blind fläck i er politik utan också ett stort svart hål.

(Applåder)

Jan Björklund kallar oss tokfeminister. Vi är så oförsämda att vi dels ser att kvinnor blir strukturellt diskriminerade, dels vill göra något åt det.

Finansministern säger att det finns en stor förståelse i alliansen för att föra en offensiv jämställdhetspolitik. Vari den offensiva jämställdhetspolitiken består är vi många som undrar. Förra året deklarerade regeringen stolt att man lade 400 miljoner kronor på jämställdhetspolitik. Men det har visat sig vara en bluff. Ni har använt en tiondel. Offensiv är tydligen detsamma som walkover.

Vi kvinnor är de stora förlorarna när sjukförsäkringen försämras. Vi är mer sjukskrivna eftersom vi dubbelarbetar, får fler arbetsskador och har sämre arbetsmiljö. Först drar ni kraftigt ned på arbetsmiljöområdet, och sedan ska ni satsa på rehabilitering. Det känns bakvänt. Det ni kallar satsning är en besparing på sjuka människor. Det blir 300 kronor mindre i månaden för en sjukskriven kvinna med en månadslön på 20 000 kronor. Det är mycket när man har dålig ekonomi. Man kan undra hur det ska gå med rehabiliteringen när man ständigt får oro sig för om pengarna ska räcka till mat.

Det är en helt annan sorts oro än den som förmögna villaägare måste känna när de måste välja vilken hedgefond de ska placera sina nya, friska tusenlappar i. Samtidigt försvagar ni fackens förhandlingsrätt och fråntar fackens medlemmar möjligheten att via avtalsförsäkringar komplettera sina inkomster vid sjukdom genom att införa begränsningar så att ingen kan få mer än 75 procents ersättning – egentligen är det väl 72 procents ersättning. Dessutom gör ni i praktiken sjukdom till saklig grund för uppsägning, vilket innebär att 106 000 – en majoritet av dem kvinnor – nu riskerar att förlora sina jobb. Arbetsgivarna får ett incitament till att strunta i att göra något. Det är flera flugor i en smäll. LAS urholkas ytterligare samtidigt som utslagningen från arbetsmarknaden ökar och förhandlingsrätten försvagas. Det är så cyniskt att man baxnar.

Närmare 60 procent av skattesänkningarna har gått till män, framför allt höginkomsttagare. Det är ingen överraskning. Ni till och med skatte-subventionerar deras bristande ansvarstagande i hemarbetet genom att införa hushållsnära tjänster – överklassnära tjänster passar nog bättre. För samma summa kan vi i stället få 5 000 välfärdsproffs i folknära tjänster inom äldreomsorgen så att de 60 000 kvinnor som tvingats gå ned i arbetstid för att vårda sina anhöriga i stället kan återgå till sina arbeten.

Vänsterpartiet har föreslagit stora kvalitetssatsningar i välfärden genom att möjliggöra 200 000 nya folknära jobb för att stärka hemtjänsten, minska barngruppernas storlek i förskolan, minska skolklassernas storlek och korta vårdköerna. Det är en politik som framför allt gynnar oss kvinnor. Det är orealistiskt anser finansministern samtidigt som han har genomfört skattesänkningar för höginkomsttagare för mycket större belopp.

Det här är en kärnfråga i den ekonomiska politiken som Anders Borg och hans rådgivare gärna undviker: Vems verklighet är det som räknas? I den här propositionen är det en sak som är glasklar, nämligen att det inte

är lågavlönade, deltidsarbetande och dubbelslitande kvinnor. Det här är vad Centerpartiet kallar för att ta ansvar.

Sambeskattningen avskaffades för 30 år sedan efter en lång kamp av kvinnorörelsen. Den var redan då en förlegad kvarleva. Den skattesubventionerade hemmafrun är nu tillbaka. Det har varit ett länge eftersträvat mål för Kristdemokraterna. Utanförskapet ska öka. För den förmånliga bidragssumman på 3 000 kronor ska hon hålla sig borta från arbetsmarknaden. Halleluja! Vårnadsbidraget är här. Länge leve den traditionella heterosexuella kärnfamiljsnormen! (Applåder) Samtidigt sänker ni ersättningsnivån i föräldraförsäkringen – allt för att upprätthålla den könsmärkta ansvarsfördelningen av hem och barn. Det måste väl vara en jämställdhetspolitik som ligger Folkpartiet väl i smaken.

En lösning på kvinnors underordning som högern gärna brukar framhålla, och som man nu satsar några extra hundra miljoner på för att skynda på, är privatiseringen av vården. Men nedskärningar på personalen är det gängse sättet att pressa anbudspriset vid upphandlingar. Det leder till ökad stress och sämre arbetsmiljö. Kvinnors löner stiger inte vid privatisering. Däremot vet vi att löneskillnaderna ökar kraftigt och att löneutvecklingen över tiden är betydligt sämre. Tar man del av forskningsrapporter – som jag rekommenderar er att göra – ser man tydligt detta. Vinnarna är de stora vårdföretagen. Sluta nu att använda diskrimineringen av kvinnor på arbetsmarknaden som skyddsmantel och stå upp för att ni anser att det är rätt att göra vinst på sjuka, gamla människor och kvinnors arbetsvillkor.

Ni ska få ett förslag, nu när lönerörelsen pågår för fullt i kommuner och landsting. Ni kan stimulera lönejämlikhet, det vill säga premiera kommuner och landsting som kan visa att de når resultat i arbetet för jämställda löner. Avsätt 10 miljarder, som Vänsterpartiet har gjort, under en fyraårsperiod för att inrätta en modell med viktade statsbidrag för att reducera osakliga löneskillnader mellan könen. Även Regeringskansliet verkar behöva en modell eftersom kvinnorna där tjänar 66 000 kronor mindre per år än männen.

Min dotter, som är ständig optimist, brukar säga till mig att försöka se det positiva i livet – i det som händer. Det är svårt att finna något positivt i er politik, men jag kan i alla fall säga att även en blind höna kan finna några korn ibland. Det har regeringen gjort när man satsar på utbildningspengar till lärare, företagshälsovård samt ekologisk och närproducerad mat. Men några små korn räddar inte regeringens bristande engagemang, som tyvärr följer med ända in i miljö- och klimatpolitiken.

Friska ekosystem för vatten- och livsmedelsförsörjning är grundläggande förutsättningar för vår överlevnad. Men ekosystemen världen över hotas av klimatförändringarna. Vårt ansvar i Sverige är stort, och därför känns det hårt att konstatera att regeringen inte avsätter några nya pengar för klimatsatsningar utan väljer att i stället avveckla pågående lyckade satsningar, till exempel Klimp. Ökat klimat- och miljöbistånd hade kunnat vara en viktig del av regeringens klimatpolitik, men i stället får vi neddragningar även på biståndet. Till skillnad från regeringen anser vi att samhället har det övergripande ansvaret för en energi- och miljöomställning. Det ansvaret ska inte lastas över på enskilda människor eller företag.

1 procent av den globala bnp:n behöver avsättas för att stabilisera växthusgaserna. Därför vill Vänsterpartiet, som första parti, att Sverige ska sträva efter att avsätta 1 procent av vår bnp till klimatåtgärder, som ett slags klimatförsäkring. Vi menar att vi måste gå före övriga länder i världen och hoppas att regeringen kan kliva ett antal steg framåt.

Fler arter än någonsin hotas av utrotning. Naturens rikedom minskar även här i Sverige. Nästan 3 000 arter är i fara, och många av miljömålen kan inte nås. Då föreslår regeringen i stället, tyvärr, ½ miljard mindre till naturvården. En hörnsten i miljöarbetet rycks bort.

Särskilt nu, när det är stora överskott i statens budget och det är gott ställt, hade det bland annat kunnat användas till framåtsyftande satsningar där vi garanterar riskkapital för miljöteknik, satsar på beställningar av bioteknik och energieffektiviseringar och för att utveckla det offentliga gemensamma ägandet inom områden som är viktiga ur ett samhällligt perspektiv, för att hela Sverige ska leva och för en fungerande infrastruktur som bredband, bostäder, järnväg och kollektivtrafik.

Ekonomisk politik handlar om hur vi vill att samhället ska organiseras och utvecklas. Därför känns det så onödigt, så fel, att tvingas konstatera att vi har tre förlorade, försuttna år framför oss för kvinnorna, jämlikheten, klimatet, miljön och välfärdens långsiktiga överlevnad. Framtiden ter sig därför som tillbakarullningarnas tid – vägar tillbaka.

(Applåder)

I detta anförande instämde Marianne Berg, Josefin Brink, Marie Engström, Egon Frid, Siv Holma, Hans Linde, Jan Lindholm, Elina Linna, Lars Ohly och Eva Olofsson (alla v) samt Jan Lindholm (mp).

Anf. 7 MIKAELA VALTERSSON (mp):

Herr talman! Det här är en budget som försämrar för de redan svaga. Det är en budget som inte gör de nödvändiga klimatinvesteringar som krävs. Låt er inte luras av den gröna förpackningen! Skenet bedrar. Det är en budget som ökar ojämställdheten och en budget som inte står på småföretagarnas sida. Det är en budget som inte finansierar de reformer som föreslås fullt ut och som genomför skattesänkningar mitt i en brinnande högkonjunktur.

Regeringen fortsätter på den inslagna vägen och gör försämringar för dem som redan är sämst ställda. Andra steget i jobbskatteavdraget genomförs och ger dem med högsta inkomsterna mest pengar i kronor räknat. Nu fortsätter regeringen att spara på sjuka och arbetslösa: karensdagar i a-kassan, minskade möjligheter till a-kassa på deltid, sämre sjukersättning och hårdare regler för att få sjukersättning.

Om ni i en brinnande högkonjunktur skär ned på arbetslösa och sjuka, hur ska ni då göra i en lågkonjunktur, när det kanske finns behov av åtstramningar och alla måste bidra?

Anders Borg tror uppenbarligen att fler sjuka skulle arbeta om det bara vore mindre lönsamt att vara sjukskriven. Jag tror inte att någon sjukskriven i Sverige känner igen sig – man lever inte direkt ett liv i sus och dus. Här vill man i stället pressa ut människor på arbetsmarknaden som har varit sjuka i flera år. I stället borde det satsas på stöd och utbildning så att man kan ta jobb där det finns brister i dag.

Jag blev kontaktad av en kvinna som är 55 år och har varit sjukskriven i tre år. Det har varit en lång väg till tillfrisknande, men nu är hon på väg. Med nya, hårdare regler kände hon nu att hon skulle tvingas byta jobb innan hon ens har hunnit bli frisk, och hon kastas i ett slag tillbaka i hopplöshet just som tillbakagången till arbete kändes inom räckhåll.

De som är så svårt sjuka kanske inte heller orkar protestera så högt mot de här försämringarna. Det är en svag grupp man slår emot. Efter två och ett halvt år ska man kastas ur systemet och övergå till ”samhällsnyttig sysselsättning”. Jag undrar vad det är.

Den här budgeten ökar klyftorna mellan män och kvinnor. 69 procent av de långtidssjukskrivna som har varit sjukskrivna i mer än två år är kvinnor, medan 60 procent av de totala skattesänkningarna går till män. Det är moderat jämställdhetspolitik. Kvinnor som under lång tid har dubbelarbetat och sedan blivit sjuka ska nu straffas för att man ska kunna sänka skatten till männen.

Det krävs åtgärder som minskar klyftorna mellan män och kvinnor, inte som ökar dem. Priset för årets lobbyist borde definitivt gå till organisationen vita medelålders män.

(Applåder)

Nu försämras möjligheterna till a-kassa på deltid – ett förslag som vi i Miljöpartiet stoppade under förra mandatperioden i budgetförhandlingar. Ni stoppar rätten till heltid samtidigt som ni straffar dem som inte kan få heltid. Hellre arbetslös på heltid än jobba deltid – det är den nya logiken.

I finansplanen står det: För dem som berörs av förslaget blir förändringarna av den disponibla inkomsten i vissa fall relativt stora. Sällan har väl byråkratsvenskan varit tydligare. Så kan man också uttrycka det om en kraftig försämring för människor. För en deltidsarbetande medelålders kvinna i hemtjänsten som vill jobba heltid försämras nu möjligheterna att få a-kassa på deltid.

Analysen från riksdagens utredningstjänst visar att det är de 20 procent som har de högsta inkomsterna som får 4 miljarder av de nya skattesänkningarna i den här budgeten, lika mycket som det nu sparas på deltidsarbetslösa, 4 miljarder.

Den bakomliggande människosynen är också en nydaning. Tror ni verkligen att människor fungerar så att de tänker att ”om jag får 1 000 kronor mindre i månaden tror jag att jag slutar vara sjuk och arbetar i stället”?

Jag för min del tror faktiskt att de sjukskrivna är sjuka. Jag kommer ihåg när jag under skoltiden hade lärare som ville hålla nere betygen trots goda resultat, som trodde att elever kämpade bättre om de inte blev för självsäkra utan hölls i underläge; då skulle de vilja kämpa sig till högre betyg. Jag trodde inte på det då, och jag tror inte på det nu. Jag delar inte den människosynen.

Människor blir inte mer kreativa och får inte ökad drivkraft av att hållas nere och få försämrade villkor. Tillfrisknandet snabbas inte upp av tusen kronor mindre i månaden. Det är genom att bli trodd på och inte misstrodd som man når framgång, genom att få hjälp och stöd och inte sparkas som man orkar och vågar. Det är en märklig människosyn att utgå från att människor skulle fuska.

Det är inte bara nya moderater, nya arbetarpartier, nystartsjobb, nyfriskjobb och andra nyord. Nej, det är ett helt omdanande nyspråk som presenteras i årets budget.

När man i finansplanen skriver att en person efter sex månaders sjukfrånvaro ska prövas mot hela arbetsmarknaden säger man: Därigenom öppnas en möjlighet för den enskilde att gå till arbetslöshetsförsäkring och få stöd för att övergå till arbetsmarknaden. Ett liknande språk används genomgående när man talar om nedskärningen på sjuka.

Vilket fantastiskt nyspråk, att prata om försämrade regler och tusen kronor mindre i månaden och kalla det stöd och hjälp!

Det man gör är att man vill flytta människor från sjukersättningen till a-kassan med lägre tak för att därigenom spara in pengar för staten. Ibland bör man kalla saker vid deras rätta namn.

Man ska inte kunna få mer än 75 procents sjukersättning efter ett år även om man har avtalsförsäkringar. Det här slår hårt mot många i dag som har kanske en tusenlapp extra i månaden från en försäkring hos facket. Att näst intill förbjuda privata försäkringar, är inte det att driva de nya moderaterna lite väl långt från de marknadsekonomiska grundtankarna, Anders Borg?

Redan i morse blev jag uppringd av upprörda väljare som berättade att de förlorar 1 100–1 200 kronor i månaden på det här förslaget.

Det är mycket prat om rehabiliteringssatsning. Jag tycker att det är bra, men tyvärr syns den väldigt lite i budgeten. Det är inga nya pengar utan en flytt från andra ställen. Det är många om och men innan rehabiliteringsgarantin ska bli verklighet. Det ska slutas avtal med Kommun- och Landstingsförbunden, det ska utredas och det ska läggas fram lagförslag.

Besparingarna på de sjuka kan man däremot genomföra omgående.

Det här är en oseriös hantering av människors vardag. I dag skapas det oro, bland annat för dem som ska köpa bostad, genom en illa skött hantering av fastighetsskatten med en lång rad förslag som snurrar runt. Det skapas oro genom besparingar på sjuka, medan de positiva delarna ska vänta till senare.

Besparingar på sjuka med en försämrad beräkning av sjukpenninggrundande inkomst och sänkta ersättningsnivåer innebär att den som tjänar 20 000 kronor i månaden förlorar över 1 000 kronor i månaden. Det är mycket pengar när man redan i dag har svårt att få vardagen att gå ihop. Det här drabbar de allra fattigaste barnen, som redan i dag får avstå från fritidsintressen eller en ny vinterjacka.

Herr talman! Miljöfrågorna börjar komma i kapp Moderaterna. Efter många års dvala öppnas nu sakta ögonen. Väl ute ur bunkern och inne i Kanslihuset konfronteras Moderaterna med verkligheten.

Hoppsan! Klimatförändringarna är på allvar. Men oj! Det är ett globalt problem. Men hoppsan! Vi kanske måste satsa mer hemma för att få trovärdighet i utlandet. Oj! Skatt på koldioxid och även bensin är effektivt, kanske till och med kostnadseffektivt. Och pengarna från miljöskatter kanske vi kan använda för att sänka skatten på arbete. Och hoppsan! Därmed har firma Reinfeldt & Borg upptäckt den gröna skatteväxlingen.

(Applåder)

Aldrig har väl stödet i samhället för klimatfrågan varit så stort och förväntningarna så stora på att politiker agerar ansvarsfullt och tar de

beslut som krävs. Människor är själva beredda att bidra och göra vad de kan, men då måste också politikerna ta de beslut och vidta de åtgärder som krävs för att ställa om Sverige i en mer klimathållbar riktning.

Regeringen tar små steg i rätt riktning, men det är långt ifrån tillräckligt. Det krävs mycket mer. Det kostar att vänta med åtgärder. Vi lämpar i stället över ansvaret på nästa generation. Regeringens klimatåtgärder må vara ett stort steg för de borgerliga, Anders Borg, men de är ett litet steg för miljön.

Under förra mandatperioden genomfördes en rad åtgärder som satte i gång en miljöbilsboom, en historisk satsning på järnvägsbyggnad, trängselavgifter i Stockholm, kollektivtrafiksatsningar och en skatteväxling på 16 miljarder, som ledde till bland annat en stor minskning av antalet oljepannor. Var finns alla de nödvändiga åtgärderna i dag? I stället gör regeringen självmål med en gigantisk antiklimatsatsning på 25 miljarder till Förbifart Stockholm. Det är sannerligen en budget för asfaltkokarnas intresseorganisation!

Det är förslag från dåtiden som presenteras i regeringens budget. Är detta vad ni tror att de moderna väljarna i dag vill ha – mer vägar och mer koldioxidutsläpp? Eller är det kanske bättre kollektivtrafik och mer energieffektivisering?

Klimatproblemen låter inte vänta på sig. Varje förlorat år utan en kraftfull politik försämrar vår miljö. För att minska utsläppen krävs ett stort batteri av olika åtgärder. Det krävs ett tekniksifte. Det krävs att vi bygger om Sverige till att bli mer klimathållbart. Det krävs investeringar i kollektivtrafik, i alternativa drivmedel, i ny elproduktion – främst vindkraft – ökad användning av biobränslen och energieffektivisering av befintliga hus. Transporterna måste bli mer energieffektiva och drivas av förnybara och rena energikällor. Det krävs en stor utbyggnad av järnvägen.

Vind, sol och gas kommer att bli *big business* i framtiden, som USA:s Sverigeambassadör Michael Wood säger i sin jakt efter svenska miljöteknikföretag. Nya idéer, tekniker och metoder är nödvändiga för att vi ska forma ett grönare samhälle. Och det ger nya jobb. I stället genomför regeringen Förbifart Stockholm och färre järnvägar. Man sparar på biologisk mångfald och avskaffar flygskatten.

Varje krona som felsatsas i antiklimatåtgärder straffar sig i framtiden. Varje krona är ett slag mot framtida generationer. Klimatmiljarden blir ett myrstege i jämförelse med behoven. Regeringen satsar mer på vägar i budgeten och uttalar nu att en större del ska gå till vägar framöver. Järnvägsinvesteringar senareläggs och nedprioriteras. Det sägs att samhällsekonomiska analyser ska spela en viktig roll för prioriteringen av infrastrukturinvesteringar. Samtidigt kan man i en tabell i budgeten se att en tredjedel av de större vägprojekt som nu öppnas för trafik i samhällsekonomiska analyser har visats vara olönsamma.

Banverket flaggar för att man behöver ökade anslag för att kunna bygga färdigt de objekt som riksdagen tidigare har fattat beslut om. Det finns nu strategiskt viktiga objekt som Banverket tvingas lyfta ut ur planen. Exempel är höghastighetståg mellan Stockholm och Göteborg och Bohusbanan. Anders Borg, är ni beredda att tillskjuta de medel som behövs för att kompensera Banverket för de prisstegringar som finns så att man åtminstone kan behålla den befintliga planen? Är ni beredda att till-

skjuta de medel som krävs för att man också ska kunna genomföra en upprustning av järnvägen?

Ansvar för att göra något åt klimatförändringar kan inte lämpas över på enskilda människor. Det krävs att politiker tar ansvar för de förändringar som krävs.

Herr talman! I budgeten drar regeringen ned på pengarna till biologisk mångfald och sanering av förorenade områden. Samtidigt pekar man på att man just på dessa områden har svårt att nå miljömålen. Regeringens taktik är: Har vi svårt att nå miljömålen, satsa mindre! Det är en uppochnedvänd logik att kraftigt skära ned anslagen när man inte når uppsatta mål. Regeringen sågar skogen för att sänka skatten.

Man ger lite miljöpengar med ena handen och tar bort pengar med den andra handen. Detta drabbar skyddet av värdefulla naturområden. Att skydda skog och arter är också viktigt ur klimatsynpunkt, för klimatförändringarna kommer att leda till försämrade möjligheter för många arter.

En positiv nyhet i budgeten skulle jag vilja lyfta fram, nämligen besparingar på försvaret. Det är en historisk förändring från en borgerlig regering. Vi välkomnar neddragningen, även om den i det här fallet inte underbyggs av en säkerhetspolitisk analys utan enbart en vilja att fylla på pengabörsen för andra ändamål.

Regeringen presterar sämst i de frågor som småföretagare tycker är viktigast enligt en undersökning från Företagarförbundet. Lägst betyg får regeringen för att man har höjt arbetsgivaravgifterna för småföretagen. Det kanske inte var vad de hade väntat sig för ett år sedan. Det var inget som det sades något om före valet.

Om man för en för expansiv politik blir det kanske för mycket av det goda. Nu finns det en stor risk för att inflationen drar i väg ytterligare och att Riksbanken får fortsätta att dämpa denna politik genom höjda räntor. Regeringens politik innebär ett hårdare klimat för både människor och miljö.

(Applåder)

I detta anförande instämde Per Bolund, Mikael Johansson, Jan Lindholm, Thomas Nihlén, Peter Rådberg och Christopher Ödmann (alla mp).

Anf. 8 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Det går bra för Sverige. Sysselsättningen ökar – 200 000. Arbetslösheten minskar – över 90 000. Utanförskapet reduceras – 175 000.

Sysselsättningen har inte varit så här hög sedan mitten av 1970-talet. Bland våra grannländer i EU är det knappast något land där arbetslösheten har reducerats så snabbt som nu sker i Sverige. Vi har den högsta nivån på nyanmälda lediga platser på 30 år. Vi har fler jobb. Människor kan konsumera mer därför att de har mer pengar kvar i plånboken. Vi investerar mer. Vi har högre investeringsandel än på länge. Vi bygger upp vår förmögenhet genom bytesbalansöverskott mot omvärlden. Vi sparar i ladorna och säkrar framtida välfärd genom goda överskott i de offentliga finanserna.

Regeringen har lagt en god jobbgrund. Jobbavdrag har införts. Arbetsmarknadspolitiken har lagts om. A-kassan har reformerats. Nystarts-

jobben växer. Läringsförsök har inletts. Instegsjobben finns där. Arbetsgivaravgiften har sänkts för unga och gamla.

Avdragsrätt för hushållstjänster är på plats. Förmögenhetsskatten har avskaffats. 3:12-reglerna har reformerats. Medfinansieringen i sjukförsäkringen har reformerats. Vi har också inletts det mödosamma arbetet med att rulla tillbaka regleringsarvet.

Nu går vi vidare. Det blir mer av jobbavdrag. Det blir bredare vägar tillbaka. Det blir också åtgärder för att arbetsmarknaden ska fungera bättre.

Knappast någon regering under de senaste decennierna har gjort så mycket på så kort tid för att det ska löna sig att arbeta, för att det ska bli enklare att anställa och för att det ska bli mer attraktivt att driva företag. Mot detta står vänsteroppositionen. Tonläget i debatten blir högt. Man har många åsikter om det vi gör.

Låt oss minnas lite. För ett år sedan stod vi här. Då fick vi veta att under 2007 skulle arbetslösheten kraftigt öka. Det skulle inte bli några jobb av regeringens politik. Det skulle inte komma någon ökad sysselsättning. I dag har vi en arbetslöshet som är 100 000 personer – 90 000 personer färre. Vi har en högre sysselsättning och en väl fungerande ekonomi.

I debatten om vårpropositionen fick vi höra av oppositionen att jobben visserligen skulle komma nu, men man sade att det berodde på att regeringen drev fram låglönejobb och att lönerna skulle sänkas. Det var det budskap vi då fick oss till livs. Hur har det blivit? Vi kan se på kommunalavtalet, handelsavtalet och hotell- och restaurangavtalet. Jag har då inte sett någon kraftig press nedåt på löneökningarna på svensk arbetsmarknad.

Jag har sett att vanliga människor får mer pengar kvar i plånboken när skatten är betald. Man har fått de bästa reallöneökningarna på lång tid.

Hur har det då blivit med de okvalificerade låglönejobben med otrygga villkor som oppositionen sade skulle bli följderna av vår politik? Vi ser att det växer brett i svensk ekonomi. Det är kvalificerade yrken som kommer. Vi ser att det är fasta anställningar. På punkt efter punkt har oppositionen haft fel.

När vårpropositionen presenterades fick vi veta att det skulle komma en räntechock i Sverige. I vissa medier förmedlades en bild av att räntan skulle fördubblas genom regeringens politik. Hur har det blivit? Titta på bostadsräntorna! Vi har lägre bostadsräntor i Sverige än i Norge, Danmark, Finland, hela Europa, England och USA. Sverige har lägre räntor än i praktiskt taget varje annat jämförbart land därför att vi har en väl fungerande ekonomi och en ansvarsfull ekonomisk politik.

Nu får vi veta att budgetpropositionen är en proposition för orättvisa. Nu ska klyftorna i Sverige öka. Samtidigt ser vi i tabellerna att Ginikoefficienten, måttet på inkomstspridning, nu minskar något. Och framför allt vet vi att när vi för en jobbpolitik minskar skillnaderna i Sverige för varje människa som kommer tillbaka till arbete, för varje gång vi ökar sysselsättningen, för varje gång vi reducerar arbetslösheten. Det handlar om pengar, men det handlar ännu mer om att människor får vara en del av ett sammanhang. Det är därför som även den prognosen kommer att visa sig vara fel.

Hur ser då vänsteroppositionens alternativ ut? Vi har Socialdemokraterna. Pär Nuder säger att vi för en konsekvent politik. Man får säga att

Socialdemokraterna nog är Sveriges mest konsekventa parti. Man vägrar konsekvent varje form av förnyelse i jobbpolitiken. Vi får höra att man ska genomföra åtgärd efter åtgärd som försämrar arbetsmarknadens funktionssätt, åtgärd efter åtgärd som gör det mindre lönsamt att arbeta och detta på toppen av en högkonjunktur när vi har arbetskraftsbrist i landets ekonomi.

Hur ska det bli fler som vill arbeta genom höjda skatter och mer generösa ersättningar? Det får vi inte veta. Hur det ska bli fler jobb för att man bygger ut Amsvolymerna så att människor deltar i program i stället för att söka jobb när vi har fler lediga platser än vi har haft på 30 år får vi inte veta. Hur arbetsförmedlingarna ska kunna bidra till att förmedla jobb när man vill ålägga dem att administrera åtgärder får vi inte heller veta. Och hur ska arbetsgivarna vilja anställa fler när man ska återinföra arbetsmarknadsregleringar för rätt till heltid, begränsa säsongsanställningar och avskaffa de möjligheter till mer flexibla villkor på arbetsmarknaden som vi har infört? Hur ska en höjd a-kassa och försämrad försäkringsmässighet i försäkringen bidra till att nästa avtalsrörelse leder till att vi får en bättre fungerande lönebildning som är mer förenlig med prisstabilitet och full sysselsättning?

Vi har Vänsterpartiet. Det är inte ett bättre alternativ. Det är en kraftfull uppbackning av antiarbetslinjen som Vänsterpartiet representerar med en unik kombination av överbudsåtgärder. Vi ska överge överskottsmålen när vi behöver spara i ladorna för att framtida generationer ska slippa höja skatten. Vi ska peta hål i utgiftstaken i ett läge där vi borde stoppa undan pengar så vi slipper åtstramningar i nästa lågkonjunktur. Vi ska överge Riksbankens oberoende, och vi ska avskaffa inflationsmålet i ett läge där det råder internationell finansiell turbulens, när vi behöver all den stabilitet vi kan få. Det är Vänsterpartiets alternativ.

Miljöpartiet ter sig mer ansvarsfullt, om man bortser från retoriken. Det är mer av finansierade åtgärder. Det är vissa skattesänkningar, och det är en större realism när det gäller att stötta prisstabilitet och stabil inflation. Men det infinner sig ändå frågor.

Hur ska vi få fler jobb i Sverige genom att vi jagar produktion och företag ut ur landet? Hur ska vi klara av produktion och välfärd om vi avvecklar både olja och kärnkraft? Hur ska vi kunna ha råd att minska koldioxid och klara biologisk mångfald om vi inte får fler som arbetar? Hur ska vi möta en åldrande befolkning med ett batteri av åtgärder av arbetstidsförkortning och friår som innebär att färre arbetar när vi skulle behöva fler på arbetsmarknaden?

Så ser oppositionens alternativ ut. Det är en arbetsmarknad som ska försämras. Färre ska arbeta med Socialdemokraterna. Det skulle skapa överhettningsproblem.

Vi har en överbudspolitik från Vänstern där vi ska överge överskottsmål, vi ska överge och peta hål på utgiftstak, och vi ska överge det som ger en grundläggande stabilitet i den svenska ekonomin, nämligen inflationsmålet.

Med Miljöpartiet ska vi jaga ut företag och produktion ur landet, och vi ska möta en åldrande befolkning med ett batteri av åtgärder som leder till att färre människor arbetar.

Mot detta står en samlad alliansregering. Vi har presenterat ett väldigt klart och kraftfullt alternativ. Vi sänker skatterna med 11 miljarder. Vi

minskar a-kasseavgifterna med ungefär 2 miljarder. Vi satsar 5 miljarder på kunskap, bättre miljöhantering och förbättrad folkhälsa.

Vi vet att ett sådant alternativ måste finansieras. Det är därför vi har föreslagit utgiftsminskningar. Vi har föreslagit utgiftsminskningar på 7 miljarder och skattehöjningar på 8 miljarder. Det handlar naturligtvis om en del åtgärder som människor kommer att uppfatta som tuffa, men det är i perioder av god ekonomisk utveckling man har det starkaste kravet på ansvarstagande. Det är då vi har gjort de värsta misstagen som har kostat oss mest, och det ska vi inte upprepa.

Naturligtvis har omprövningar av utgifter gällt sådant som är tuffa saker. Försvarsmateriel nämns här. Det är klart att det har varit en tung process i det här budgetarbetet att ompröva en lång rad olika utgifter. Men om vi vill klara jobbavdraget som är nödvändigt för att fler ska komma i arbete och om vi vill vara säkra på att vi kan hantera en bättre fungerande lönebildning måste vi ha en beredskap att fatta vissa tuffa beslut även på skattesidan.

Vi kompromissar inte med jobbpolitiken, och vi backar inte från en ansvarsfull finansiering. Det är grunderna för vår politik. Då har vi höjt en del skatter. Det kommer säkert också att väcka en del kritik om koldioxidskatt och alkoholskatt, men det är bättre att människor har arbete. Där fungerar den ekonomiska logiken. Om man sänker skatten på arbete arbetar fler. Om man höjer skatten på alkohol och bensin är det färre som smutsar ned eller nyttjar alkohol. Jag är övertygad om att det här är ansvarsfulla och rimliga åtgärder, för de bidrar till att dämpa riskerna för en överhettning.

Vi för en ansvarsfull ekonomisk politik. Det är en kraftfull jobbpolitik, och det är en bred satsning på kunskap i skolan. Det är en politik där vi kan rädda och säkra välfärden framöver. Det är därför Sverige är på rätt väg. Vi är på väg mot full sysselsättning, vi är på väg tillbaka som kunskapsnation, och vi är på väg tillbaka som ledande välfärdsland. Det är ett Sverige som är på rätt väg, och det är mycket tack vare att den här regeringen lägger fram en kraftfull politik och en ansvarsfull politik.

(Applåder)

Anf. 9 PÅR NUDER (s) replik:

Herr talman! Ju mer du, herr finansminister, beskriver de goda tiderna i Sverige desto obegripligare blir de stora besparingar som du nu föreslår. Du vill spara trots att du kan luta dig mot ett rekordstort överskott i statens budget. Då vill du spara 4 miljarder kronor på en grupp som redan är väldigt utsatt, nämligen de deltidsarbetslösa kvinnorna. Hur går det ihop? Det går ihop på följande sätt.

Du måste spara någonstans, eftersom du är så angelägen om att sänka skatten. Det återstår 3 ½ miljard kronor för att finansiera borttagandet av förmögenhetsskatten. Där har du finansieringen. Det är de deltidsarbetande kvinnorna som får betala att förmögenhetsskatten nu tas bort, trots att du samtidigt har ett överskott som är rekordstort.

Det finns väldigt många deltidsarbetande kvinnor som vill gå upp till heltid. Jag vet inte vad din chef har ägnat sig åt när han har åkt land och rike runt och lyssnat, som det har hetat, i offentlig sektor och träffat kvinnor. Har han inte mött alla de kvinnor som vill gå upp till heltid men som förvägras den rätten? Om du är angelägen om att kvinnorna i offent-

lig sektor, i vården och omsorgen, i hotell och restaurang, i handeln, ska gå upp till heltid – gå då med på vårt förslag om rätt till heltid! Tvinga inte dem från deltidsarbetslöshet till heltidsarbetslöshet! Det är precis det som din politik innebär.

Varför ska du straffa dem som redan har det så svårt, nämligen de deltidsarbetande, när du kan luta dig mot ett rekordstort överskott? Är det för att du vill finansiera borttagandet av förmögenhetsskatten med den besparingen?

(Applåder)

Anf. 10 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Den ekonomiska logiken och den politiska logiken i vår budget är glasklar. Vi har en stark ekonomisk utveckling med stigande sysselsättning, minskande arbetslöshet och ett minskat utanförskap. Men samtidigt som vi har en och en halv miljon människor i utanförskap stiger löner och priser på ett sätt så att om ingenting görs kommer vi inte att klara en återgång till full sysselsättning. Under de år som Socialdemokraterna har styrt Sverige under de senaste mandatperioderna har vi inte haft full sysselsättning. Då måste man även i en högkonjunktur vara beredd att göra fler åtgärder som gör att det lönar sig att arbeta, vara beredd att göra fler åtgärder som gör att arbetsmarknaden fungerar bättre, och man måste vara beredd att klara en tuff finansiering av de åtgärderna.

Vi har ett arv att hantera, över en miljon människor, en och en halv miljon människor, som står utanför arbetsmarknaden eller som saknar möjligheter att jobba så mycket som de önskar. Det är arvet efter socialdemokratin. Det är en arbetsmarknad som fungerar så illa att vi inte ens i en högkonjunktur klarar full sysselsättning.

Att då slå sig till ro, att då säga att nu ska vi inte göra mer, nu är vi nöjda, är inte ansvarsfullt. Det är så Socialdemokraterna från tid till annan har agerat under högkonjunktur, och det har ofta skapat problem. Vi ska ta ansvar. Vi ska se till att vi kan fortsätta att föra en offensiv jobbpolitik varje år, att vi kan klara att närma oss full sysselsättning under den här mandatperioden och fortsätta under nästa mandatperiod för att gå vidare.

Det är här på något sätt logiken i socialdemokratins politik börjar halta. Man blundar för utanförskapet. Man blundar för att vi har haft en lång period där klyftorna i Sverige, förmögenhetsspridning, inkomstspridning och lönespridning, har förvärrats för att man inte har hanterat jobbfrågorna.

När ni anklagar oss för att föra en politik för orättvisa blir det en anklagelse mot er egen politik. Orättvisorna i Sverige har vuxit när vi har haft massarbetslöshet. Under den period som vi nu styr vidtar vi systematiskt steg för steg åtgärder där varje arbetsdag i regeringen blir en dag där vi försöker återupprätta full sysselsättning. Och då får vi en politik där vi närmar oss både full sysselsättning och rättvisa. Det är därför som det är viktigt att vi både klarar av att vidta åtgärder för att förbättra arbetsmarknaden och klarar av att upprätthålla en ansvarsfull ekonomisk politik. Och det är inriktningen på den politik som vi föreslår.

(Applåder)

Anf. 11 PÄR NUDER (s) replik:

Herr talman! Hur kan förmögenhetsspridningen bli bättre om man avskaffar förmögenhetsskatten? Hur kan inkomstspridningen bli mindre om man gör dem som redan har det allra sämst än fattigare eftersom det är vad din politik syftar till?

Återigen: De deltidsarbetslösa ska betala priset för dina skattesänkningar till höginkomsttagarna, till de förmögna, mitt under brinnande högkonjunktur när du kan luta dig mot jättestora överskott. Det är därför som människor vänder sig bort från den ekonomiska politik som du har utformat.

Beträffande lönebildningen säger du i ena stunden: Titta, vi har fått avtal i Kommunal, Handels och så vidare som innebär att löntagarna får reallöneökningar. Och du tar nästan åt dig äran för det. I nästa andetag säger du att lönebildningen inte fungerar. Jag tror att det är det sistnämnda som du innerst inne tycker och tänker, nämligen att löneökningarna har varit för höga. Jag delar inte den uppfattningen.

Vi behöver ändra situationen på arbetsmarknaden. Det avtal som Kommunal har kämpat sig fram till, där man har haft en solidaritet inom det fackliga kollektivet och sagt att det nu är kvinnornas tur, är förenligt med god samhällsekonomi. Men din politik slår mot dem som redan har det sämst mitt i en högkonjunktur när du lutar dig mot ett jättestort överskott. Och du avskaffar förmögenhetsskatten, och du finansierar det med hjälp av de deltidsarbetslösa kvinnorna inte minst i offentlig sektor. Detta, herr talman, är ett hån mot dem som redan ligger.

(Applåder)

Anf. 12 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Under de år som Socialdemokraterna styrde Sverige ökade förmögenhetskonzentrationen med 25 procent. Inkomstspridningen med de mått som vi använder ökade med över 25 procent. Mått efter mått ökade klyftorna. Vad beror det på? Jo, det beror på att man tappade bollen i jobbpolitiken. När vi har haft bra ekonomiska villkor för många i Sverige har det byggts på att många har varit delaktiga på arbetsmarknaden. Vi har haft en hög sysselsättningsandel i väldigt många olika grupper. Nu ser vi att vi är på väg tillbaka. Ungdomsarbetslösheten minskar, sysselsättningen bland utrikes födda ökar, och sysselsättningen bland äldre ökar. På bred front kommer jobben i svensk ekonomi. Då kommer också inkomstskillnaderna att minska på sikt. Full sysselsättning och rättvisa är nämligen alltid två ben som måste gå i takt med varandra om man vill komma framåt.

I det utanförskap som socialdemokratin lämnar efter sig ser vi också bristen på jobbpolitik. Det som ni föreslår minskar arbetsutbudet och försämrar lönesättningen. Det skulle bevara utanförskapet på toppen av en högkonjunktur. Och detta är på något sätt den jobbpolitik som Socialdemokraterna har att erbjuda. Det blir inga jobb om man inte gör det mer lönsamt att arbeta. Det blir inga jobb om man inte gör det mer attraktivt att anställa. Och det blir inga jobb om man inte förbättrar villkoren för företagen.

Anf. 13 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Vi har nu hört finansministern göra en mycket kameral föredragning. Jag kan konstatera att Anders Borg inte alls nämner studenterna i sitt anförande. Jag kan förstå honom. Arbetslösa och sjuk-skrivna kvinnor har regeringen specifikt sökt upp och gjort livet ännu surare för med denna budgetproposition. När det gäller studenterna är det i stället så att ni genom underlåtenhet att agera lämnar kvar en grupp som har det oerhört svårt.

Om man utgår från Socialstyrelsens riksnorm för en ensamstående vuxen, lägger till knappa kostnader för boende, el, resor, kurslitteratur, tandvård och små oförutsedda utgifter ser man att en student i Sverige i dag, i ett rikt land där ekonomin går på högvarv, går back nästan 800 kronor i månaden. Det är faktiskt skamligt. Studenters levnadsstandard har sjunkit med 40 procent mellan 1989 och 2004, vilket är ungefär 490 kronor mindre i månaden.

Detta började vi åtgärda före valet. Genom kraftiga påtryckningar fick vi igenom 300 kronor ytterligare till studenterna, och ytterligare höjningar var planerade. Och tre av fyra allianspartier lovade före valet att ni skulle gå vidare. Men det bidde ingenting.

Vad säger du, Anders Borg, till de studenter som överväger att avbryta studierna på grund av ekonomiska svårigheter? Det är faktiskt en fjärdedel av alla studenter enligt Sif. Är det inte så att du och din regering egentligen är ganska glada över denna situation eftersom ni då kan bli av med fler studenter från arbetarhem och samtidigt få en grupp med en väldigt svår situation som pressar ned löner och arbetsvillkor på arbetsmarknaden? Om inte, varför blir det inte någon höjning av studiemedlen utan i stället jättestora skattesänkningar?

Anders Borg säger sig också vara feminist. Och det är gott nog och säkert ganska ensamt i en regering. Men av en feminist förväntar man sig också en könsmaktsanalys av de politiska förslag som läggs fram. Och man kan undra om du verkligen har lyckats med det, för varför gör du i så fall försämringar för deltidsarbetslösa kvinnor? Varför har du inte gjort någon analys av varför det är just kvinnor som får deltidstjänster? Varför är det just kvinnor som har sämre löner och arbetsvillkor? Och varför gör ni då försämringar i sjukförsäkringen när det är så tydligt att det drabbar just kvinnor?

Jag undrar hur det känns att vara feminist och föra en sådan ensidig politik som hela tiden gynnar män. Och du, om någon, som är ekonom borde veta att just skatter är ett sätt att överföra medel från män till kvinnor medan ni gör tvärtom, från kvinnor till män. Det skulle jag gärna vilja höra en kommentar till. Och kommer vi att få se en analys av era förslag i nästa års jämställdhetsbilaga till budgetpropositionen? Det skulle jag gärna se fram emot.

Anf. 14 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Ulla Andersson tar upp viktiga frågor i sin replik, inte minst jämställdheten. Det är en viktig fråga att följa. Om vi tittar på hur det har utvecklats ser vi att under den vänsterregering som vi hade minskade löneskillnaderna på tio år med en tiondel. Där har vi taktiken i vänsterpartiernas jämställdhetsarbete. På 110 år kommer man att utjämna

skillnaderna mellan män och kvinnor på lönesidan. Det är en takt som jag inte är nöjd med.

Varför har vi inte lyckats bättre? Jo, det är därför att kvinnor i Sverige har haft för svag förankring på arbetsmarknaden. Det har inte varit tillräckligt lönsamt för kvinnor att göra en yrkeskarriär. Det har inte funnits tillräckligt mycket stöd och möjligheter för att de ska satsa på jobb och karriär. Och vi har inte haft en ordning som har gjort att livspusslet har fungerat.

Nu lägger vi fram en bred politik som innebär att människor kommer tillbaka till arbete, där utanförskapet reduceras, där fler får möjlighet att försörja sig, inte minst kvinnor. Då är jag övertygad om att inkomstskillnaderna mellan män och kvinnor kommer att minska under dessa år därför att fler kommer att få möjlighet att vara på arbetsmarknaden.

Detta är inte, som Ulla Andersson beskriver det, siffror. Det är människor, människor som har stått utanför och som nu får en väg tillbaka. Det är människor som därmed får en chans att styra över sitt eget liv. Men det är också på lång sikt allas vår gemensamma välfärd. Får vi inte tillbaka människor i arbete kommer vi inte att klara välfärdsutmaningarna med en åldrande befolkning. Därför är jobbpolitiken A och O. Och skälet till att vi nu måste vidta en del tuffa åtgärder för att minska löneskillnaderna mellan män och kvinnor och för att bekämpa det utanförskap som vi har sett är arvet efter vänsterpartiernas regeringsperiod. En och en halv miljon människor var i utanförskap eller arbetade mindre när vi tog över. Och vi måste föra en politik för att steg för steg underlätta för invandrare, för ungdomar, för kvinnor, för långtidsarbetslösa och för alla tänkbara grupper att komma tillbaka till arbetsmarknaden därför att full sysselsättning är grunden för all välfärd.

Anf. 15 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Jag konstaterar att du använder många ord, herr Borg, men har väldigt få förslag för att rätta till situationen. Ni har faktiskt stoppat den nationella handlingsplan för höjningar av kvinnors löner som den förra regeringen tillsammans med Vänsterpartiet och Miljöpartiet tog fram. Det var en handlingsplan som syftade till att minska löneskillnaderna mellan kvinnor och män. Ni skulle ha kunnat ta fram en modell, som vi i Vänsterpartiet har gjort, som dessutom skulle gynna arbetsgivare i offentlig sektor och som systematiskt reducerar löneskillnaderna. Ni har slopat rätten till heltid, alltså den lagstiftning som skulle garantera alla dessa 200 000 deltidsarbetande kvinnor ett heltidsjobb. I stället försämrar ni a-kassan och reducerar kraftigt dessa kvinnors inkomster. Det är inte en feministisk politik, utan det är en tydlig manspolitik!

Dessutom säger ni nu att ni ska underlätta livspusslet för dessa kvinnor – ja, genom att andra lågavlönade kvinnor, främst invandrade kvinnor, ska gå hem till rika högavlönade män som inte vill skura sina toaletter. Jag tycker inte att det är en feministisk jämställdhetsreform värd namnet. Det kan inte ens kallas för en jämställdhetsreform.

Du sade inte ett ord om studenterna. Varför? Du chattade med ett antal studenter i somras. De frågade varför ni inte höjer studiemedlen och hur de skulle kunna ta sig genom studierna utan höjda studiemedel. Du sade: Ja, det är ju jättebra om studenter arbetar.

Är det vad som är lösningen? Vore inte lösningen att ge trygga studievillkor och att garantera studenter en bostad så att de slipper flytta mellan andra- och tredjehandskontrakt som de fått göra?

Vore det inte bättre att se till att det finns gott om lärare på högskolor och universitet – detta i stället för de neddragningar som ni faktiskt gör?

I och med att ni inte har uppräknat bidragen till myndigheterna, till högskolor och universitet, har ni ställt till det så att 720 tjänster hotas på universitet och högskolor. Det är inte att garantera goda studievillkor för studenter. Du kan kanske svara på några av mina frågor.

Kommer det en feministisk analys av era förslag och reformer? Kommer vi att få se det i den jämställdhetsbilaga som ni lägger fram nästa år?

Under Vänsterpartiets tid tillsammans med Socialdemokraterna och Miljöpartiet hade vi en hel del goda reformer just för kvinnors situation – för förbättringar, för att minska mäns makt och för att öka kvinnors makt i samhället. Ni kommer att göra tvärtom, och det är det bara att beklaga; det innebär tre försuttna år för jämställdheten.

Anf. 16 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Låt mig svara på Ulla Anderssons frågor. Här har vi en tydlig skillnad mellan vår politik och en vänsterpolitik. Det är inte så att den avgörande frågan i svensk utbildningspolitik är om vi kan pressa upp studiebidragen. Det kan finnas skäl att på sikt återkomma till den frågan – vi har en studiesocial utredning. Men den grundläggande uppgiften för svensk utbildningspolitik är att höja kunskaperna, höja kvaliteten på undervisningen, förbättra förutsättningarna för svensk forskning och se till att grundutbildningen ger en god bas för en framtida plats på arbetsmarknaden.

Vi tog över i ett läge där väldigt många studenter i grunden var arbetslösa. De var inskrivna men sökte arbete. I dag är det 20 000 färre som befinner sig i den situationen, och så är det därför att vår jobbpolitik är framgångsrik. I takt med att vi nu också förbättrar kvaliteten på högre utbildning och lyckas med vår utbildningspolitik kommer det att bli lättare för studenter att få arbete.

Ulla Andersson frågade: Är det verkligen bättre och är det verkligen lösningen på allt att människor arbetar? Svaret på den frågan från min sida är: Ja, det är nästan alltid bättre att människor har en förankring på arbetsmarknaden. Vi vet att studenter som arbetar lite grann får det lättare att komma in. De fastnar inte i en period av arbetslöshet innan de kommer in på arbetsmarknaden.

Arbete är bra för människor. Arbete är bra för studenter. Arbete är bra för ungdomar. Arbete är bra för äldre. Ja, arbete är bra för praktiskt taget varje grupp i det svenska samhället därför att det är med arbete vi bygger välfärd.

Låt mig också säga några ord om jämställdheten. Vänsterpartiet är mycket för handlingsplaner och mål. Men det har inte blivit så stora framsteg på jämställdhetsområdet; det kan vi vara överens om. Löneskillnaderna skulle raderas ut på 110 år med fortsatt vänstertakt.

Vi satsar på åtgärder som gör att fler arbetar. Vi satsar på nystartsjobb som vidgas till offentlig sektor där många kvinnor arbetar. Vi reducerar arbetsgivaravgifterna i tjänstesektorn. Dan Andersson konstaterar att det

kan leda till många jobb. Möjligtvis kan det också leda till höjda löner. Jag måste säga att jag kan se båda alternativen som attraktiva.

Genomgående har vi en politik som handlar om att skapa förutsättningar för människor att komma i arbete och därmed för att utjämna inkomstskillnader mellan män och kvinnor.

Prot. 2007/08:3
20 september

Om vi tog Vänsterpartiets överbudspolitik på allvar skulle arbetslösheten öka i nästa lågkonjunktur. Det skulle drabba dem som har lite sämre utbildning, dem som jobbar i välfärden och dem som har en lite svagare förankring på arbetsmarknaden när man börjar spara på välfärden därför att vi inte sparat i ladorna och när man tvingas strama åt under en period när tillväxttakten i ekonomin minskar något. Det är en jämställdhetspolitik som skulle leda till sämre villkor för kvinnor. Vi står för en ansvarsfull ekonomisk politik som vilar på den fulla sysselsättningens grund.

Anf. 17 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Herr talman! Det finns ett enormt behov av att investera i klimatomställning och bygga om Sverige till ett mer klimathållbart land. Det krävs en satsning på ny modern och miljönriktad teknik. Jag tror att människor förväntar sig att man som politiker tar ansvar och fattar de besluten.

Miljöskatterna är bra, men det krävs mycket mer. Jag skulle vilja veta var i regeringens budget de investeringarna finns, Anders Borg!

Vi vill sänka arbetsgivaravgiften för småföretag. Ni höjer den. Vad är det för jobbpolitik?

Du sade i ditt anförande tidigare att Miljöpartiet vill jaga ut företag ur landet. Det är en skrämmande gammaldags syn på miljö och utveckling som du presenterar.

Skulle miljöutveckling verkligen hota jobben? Det är ju det som ger jobb och som kan ge utveckling som ger den framtida nödvändiga teknikutvecklingen.

Anser finansministern att miljöutveckling är ett hot mot jobben?

Anf. 18 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Det ligger mycket klokskap i det Mikaela Valtersson säger. Naturligtvis är klimatomställningen en viktig del också av vår framtida globala ekonomi. Det är en del av den framtidsuppgift som den här regeringen och andra regeringar har att hantera.

De viktigaste åtgärderna för att driva på en teknikutveckling i den riktningen är naturligtvis ekonomiska styrmedel. Det är koldioxidskatter, och det är andra åtgärder – handeln med utsläppsrättigheter och internationella uppgörelser – som driver den tekniska utvecklingen mot att bli mer resurssnål och mot att i större utsträckning ta hänsyn till miljön.

Jag tror *inte* att det är politikernas uppgift att sitta och detaljstyra teknikutveckling eller att via en traditionell industripolitik bestämma vilka projekt som är de mest framgångsrika.

Vi ska satsa på forskning. Vi ska satsa på pionjäranläggningar. Vi ska satsa på teknikutveckling. Men det grundläggande är att arbeta med miljöskatter och utsläppsrättigheter som gör att vi driver företagen och driver den marknadsekonomiska logiken att bli mer miljövänliga.

Jag lyssnar gärna på Miljöpartiet när det gäller tankar kring en bra miljöutveckling. Jag tror att vi har mycket att gemensamt lära både av varandra och av andra i samhället därför att vi måste föra den här utvecklingen framåt. Vi måste minska koldioxidutsläppen med substantiella belopp för de kommande åren. Vi har påbörjat det arbetet. Men jag kan gärna vidgå att det kommer att behöva göras mer under de kommande åren.

Anf. 19 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Herr talman! Det krävs inte en politisk detaljstyrning. Men det krävs att politiken ger förutsättningar och möjligheter för ny teknik att utvecklas, ger förutsättningar för en biogasproduktion i hela landet och ger möjligheter till konsumtion av biogas. Det krävs utveckling och att man ger möjligheter och pengar till en järnvägsutbyggnad i hela landet och att man ger möjligheter till energieffektivisering i befintliga bostäder.

Men det krävs också ekonomiska styrmedel, som finansministern säger. Därför skulle det vara intressant att veta om de ungefär 3 miljarder som ni nu satsar på höjda miljöskatter kommer att vara en årlig fortsättning på den väg ni slagit in på.

Jag skulle också vilja fråga om en särskild miljöskatt. Det behövs ju ekonomiska styrmedel, framför allt för att minska trafikens klimatpåverkan. Vägbeskattningsutredningen hade ett förslag om kilometerskatt som riksdagen i juni 2006 tog ställning till. I den proposition som bifölls ingick förslaget om kilometerskatt.

Med en kilometerskatt skulle väsentligt större volymer gods kunna fraktas med en kombination av väg, järnväg och sjöfart i stället för att fraktas bara på väg.

När ska kilometerskatten införas utifrån riksdagens beslut, och hur långt har ni kommit i beredningen av det förslaget? Och var finns alla de andra strategiska satsningarna vid sidan av miljöskatterna? Hur kommer era nyväckta miljöambitioner att kunna förenas med prioriteringen av vägar, avsaknad av nödvändiga investeringar och avskaffad flygskatt?

Anf. 20 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Jag delar Mikaela Valterssons tro på modern ny teknik. Det satsar vi också på. Vi har satsat extra pengar på energieffektivisering. Det är ett billigt sätt att minska koldioxidutsläppen. Vi har också tillfört pengar, inte minst inom kommunikationssektorn, för att man ska kunna göra pilotsatsningar.

Nu tar vi ytterligare steg. Det gäller inte bara koldioxidskatterna. Vi tar också fram förslag till åtgärder som gör att importen av etanol kommer att bli 5–10 öre billigare. Det är ett viktigt steg för att vi ska få en energieffektiv användning av etanol. Det är också en åtgärd som kommer att förbättra för människor i länder som har det sämre än vi när det gäller att klara sin försörjning.

Jag tror att vi måste gå vidare med en politik som är offensiv i miljöfrågorna. Det kan handla om infrastruktursatsningar. Det kan handla om forskning. Det kan handla om andra ekonomiska styrmedel.

Här känner jag inte riktigt igen mig i Miljöpartiets logik. När vi sänker jobbavdraget för att det ska löna sig bättre att arbeta och höjer skatten på sprit och koldioxid för att man ska dricka mindre och släppa ut mindre är det ekonomiska styrmedel.

När Mikaela Valtersson beskriver vår politik får vi veta att det inte spelar någon roll hur de ekonomiska styrmedlen ser ut för hur många som vill arbeta. Det är viktigt hur de ekonomiska styrmedlen ser ut. Det är viktigt för jobbpolitiken, men det är också viktigt för klimatpolitiken. Vi är beredda att stå på båda de benen.

Frågan om kilometerskatten är under beredning, och vi kommer att återkomma där.

Anf. 21 ROGER TIEFENSEE (c):

Herr talman! Det är en intressant debatt att lyssna på, framför allt intressant att höra på vänsteroppositionen. Pär Nuder påstår att ungdomars långtidsarbetslöshet ökat väsentligt. Det är bara en lek med siffror. Den som använder sig av statistiken på det viset kan inte inse att det är människor av kött och blod som man talar om. Pär Nuder handskas väldigt vårdslöst med statistiken, vilket gör människor till schackpjäser på hans spelbräde. Det tycker jag är ovärdigt oss politiker.

Sanningen är att 50 000 ungdomar i åldrarna 16–24 år fått jobb under det senaste året. Det är den grupp som har fått den största procentuella ökningen av sysselsättningen. Orsaken till att Pär Nuder kan leka med den statistiken är att den gamla regeringens logik var att om jag gick med bara en dag på en åtgärd började arbetslösheten räknas från dag noll. En dag – ja, då var den långtidsarbetslöse borta, men han fick inget nytt jobb.

Det var den gamla regeringens politik – cyniskt.

Sanningen är också att sänkta arbetsgivaravgifter för ungdomar, nystartsjobben, reformeringen av a-kassan, jobbskatteavdraget, neddragningar av arbetsmarknadsåtgärder och den ökade fokuseringen på matchning och coachning av arbetslösa ger resultat, framför allt för unga.

Min enkla fråga – Pär Nuder får väl återkomma i annat sammanhang – är: Tänker ni göra en återställare på det här? Tänker ni åter kasta ut ungdomar i massarbetslöshet? Det var det vi tog över.

Ulla Andersson är retoriskt väldigt skicklig och rolig att lyssna på. Men vad är det hon säger egentligen? Hon pratar om förlorat år. Hon ser inte alla dem som har fått jobb under det senaste året. Hon blundar för 131 000 personer som har fått jobb. För ett år sedan pratade Ulla Andersson om att de jobb som vi då räknade med i budgeten var dynamiska effekter. I dag ser vi verkligheten, verkligheten har överträffat våra prognoser. I dag blundar hon för de jobb som blir verkliga. Det är retoriskt skickligt men inte riktigt trovärdigt.

Till sist: När man lyssnar på Mikaela Valtersson kan man börja förstå varför vägnätet ser ut som det gör, framför allt på landsbygden. De hål som vi som bor där lever med är en symbol på det eftersatta underhållet motsvarande 20 miljarder, något som Mikaela Valtersson och Socialdemokraterna lämnade efter sig.

Jag tror att Miljöpartiets problem är att de inte kan göra skillnad på bilen och de bränslen som man kör bilen på. Miljöpartiet vill åka mindre, Centerpartiet vill åka klimatsmart.

Anf. 22 CHRISTER NYLANDER (fp):

Herr talman! Oppositionens tid är i stort sett slut, i denna debatt i alla fall.

Jag tycker att det är viktigt med opposition. Det hade varit väldigt trevligt om Sverige hade fått en bra oppositionspolitik också när det gäller jobben, om vi fick konkurrens om vilka delar i den politiska sfären som är bäst på att skapa nya jobb. Den konkurrensen hade varit väldigt bra för Sverige, och jag hoppas att oppositionen spottar upp sig i den delen.

Det finns anledning att fundera på den bild av opposition som man får i den här debatten. Det är en ganska spretande bild. Man är överens om

att regeringen gör det mesta fel, förstås, men inte mycket mer, inte mycket mer om gemensamma tag för att få fart på jobben, inte mycket mer om gemensamma tag för att säkra Sveriges förmåga att konkurrera i framtiden.

Det spretar inte bara mellan partierna utan också inom partierna, vad jag förstår. Det ser ut som ett dubbelkommando inom socialdemokratien när det gäller den ekonomiska politiken, där partiledaren säger att jobbskatteavdraget ska vara kvar men där den ekonomisk-politiska talesmannen säger att han är emot alla de finansieringar som föreslås. Hur ska detta gå ihop? Ska man ha kvar skattenedsättningarna men inte finansiera dem? Har man andra finansieringar i skrivbordslådan är det rimligt att man visar upp dem för folk. Hur ska det annars gå ihop? Jag tycker att man ska ge besked, för visst är det väl så att man tänker ta ansvar?

Herr talman! Det är viktigt att använda de goda tider vi just nu har till att rusta Sverige för framtiden. Det har man inte gjort tidigare. Vi har tidigare sett hur högkonjunkturer har kommit och gått men utanförskapet inte bara bestått utan också växt. Nu försöker vi se till att fler människor får jobb, att fler människor faktiskt kan bryta utanförskapet och ta makten över sitt eget liv. Där är jobben centrala. Jobben är också centrala för att vi ska få ett mer rättvist Sverige, för att vi ska kunna minska klyftorna och för att förmögenhetsskillnaderna ska kunna krympa. Jobben är också centrala för att stärka Sverige inför framtiden, framför allt för att skapa ökad frihet för vanligt folk.

Jag noterar att LO-ordföranden var mycket bekymrad över detta när hon talade på Transportarbetarförbundets kongress. Hon konstaterade att merparten av löntagarna fått bättre ekonomi, att nio av tio löntagare fått skattesänkningar i år, att de flesta löntagare fått ökad köpkraft och att den borgerliga politiken för det stora flertalet av människor inte kan märkas på något negativt sätt alls.

Detta konstaterande är väldigt viktigt. 130 000 människor har fått jobb och också fått förbättrad ekonomi, och jag kan lova att alliansen kommer att fortsätta på den inslagna vägen. Vi tycker att fler jobb är viktigt, vi tycker att det är viktigt att människor får med makt över sin ekonomi och större marginaler i hushållsbudgeten.

Den här regeringen och våra partier i alliansen fick ett tydligt mandat att förändra politiken så att jobben blir fler och utanförskapet mindre. Vi har nu tagit ordentliga steg i denna riktning. Vi är absolut på det klara med att vi måste fortsätta i denna riktning. Vi ska fortsätta att bryta utanförskapet, vi ska fortsätta att föra en politik som ger fler människor jobb och som gör att fler människor får ökad marginal i sin hushållsbudget.

Anf. 23 STEFAN ATTEFALL (kd):

Herr talman! Låt mig göra några kommentarer så här mot avslutningen av diskussionen.

Först och främst vill jag kommentera olika synpunkter på fastighets-skatten som har kommit fram här. Det som präglar vänstersidan är att man hela tiden strävar efter att få ett lika utfall mot nuläget. Det är på något sätt måttet på rättvisan. Nu har vi den rättvisa politiken, och alla förändringar som ändrar detta utfall i dag är orättvisa.

Men på vänstersidan pratar man aldrig om rimliga principer för beskattning, hur man kan uppmuntra ett beteende och ge legitimitet åt skat-

tesystemet eller om förutsägbarhet. Det är sådana frågor som också måste vara grunden för ett skattesystem som berör exempelvis ägandet.

Jag tycker att Göteborgs-Posten i dag formulerar det mycket bra. Jag vill återge hur de formulerar argumenten, som i mycket är kristdemokratiska argument: Nackdelarna med nuvarande fastighetsskatt är att den är oförutsägbar och beskattar fiktiva inkomster. Grundtanken bakom skatten är absurd. Bostadsköp jämföras med vilken annan investering som helst. Men vem har någonsin bött i en aktieportfölj?

Det är grundfelet med dagens fastighetsskattesystem, och det förändras. Det är viktigt, det är stort, det är angeläget.

Pär Nuder vill att vi ska oss luta tillbaka i högkonjunkturen. Han tycker inte att vi ska göra någonting när det är högkonjunktur. Det är så Socialdemokraterna har gjort, och därför har vi också var femte i arbetsför ålder i utanförskap i Sverige. Detta har inte vänstersidan gjort någonting åt under sina år vid makten. Det ansvaret måste vänstersidan ta, och ni måste också presentera vad ni vill göra åt detta problem. I annat fall är ni oansvariga. Men, okej, en sak har Socialdemokraterna faktiskt gjort: Man utsåg Anna Hedborg till socialförsäkringsutredare. Det är mycket av hennes tankar som ligger till grund för den sjukskrivningsprocess som vi jobbar med nu på regeringssidan. Där finns rehabiliteringsgaranti och satsningar på 3,4 miljarder för att få tillbaka människorna i arbetslivet och undvika att de fastnar i långtidssjukskrivningar och förtidspensioneringar, vilket har varit utvecklingen under Socialdemokraternas tid. Men passivitet är inte den här regeringens melodi. Här är det aktivitet som gäller, även om det i vissa fall innebär beslut som kortsiktigt inte är populära.

Det är också intressant att notera diskussionen om arbetsmarknadspolitiken. Den säger något om skillnaden mellan vänstersidan och högersidan i svensk politik, skillnaden mellan alliansregeringen och socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister. På vänstersidan skulle man ha mer Amsätgärder, även i högkonjunktur, som Anders Borg påpekade. Det var plusjobb, friår och liknande saker.

Men vad gör vi i alliansregeringen? Vi utnyttjar högkonjunkturen för att få ut människor i ordinarie jobb, vi inför åtgärder som handlar om att få in människor på den ordinarie arbetsmarknaden med nystartsjobb, instegsjobb, nyfriskjobb, och vi sänker skatter i tjänstesektorn så att det blir riktiga jobb med normala anställningsvillkor. Det är den metoden vi använder i stället för att lyfta människor från arbetsmarknaden in på något slags åtgärdsarena med diverse olika förkortningar, som har varit melodin från Socialdemokraternas sida. Alltså: Sänk trösklarna, in med människor på den ordinarie arbetsmarknaden i stället för att hålla dem borta från den ordinarie arbetsmarknaden!

Slutligen: Det som är viktigt är helheten. Ska vi ha en politik som utnyttjar högkonjunkturen för att skapa jobb och bryta utanförskapet? Eller ska vi fortsätta med den politik som varit, att låta konjunkturen sköta om den ekonomiska utvecklingen, inte göra något åt de stora problemen och låta det stora utanförskapet fortsätta? Det är, om man ska tro er socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister, ert alternativ fortfarande.

Snart kommer er dag när ni ska presentera era alternativ. Då vill vi se vad ni har för alternativ till regeringens politik. Vi kommer att granska detta noggrant. Det ska bli mycket intressant.

Anf. 24 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Herr talman! På den presskonferens som Anders Borg hade i går tillsammans med Göran Hägglund om fastighetsskatten sade Anders Borg när han skulle förklara hur olika fastighetsskatteförslag slår mot olika grupper att det var svårt att förklara hur förändringen skulle vara rättvis. Han sade: Vi har aldrig gått till val på att utjämna inkomstskillnaderna.

Jag har stor respekt för Kristdemokraterna, som ändå brukar ha en humanistisk ambition och brukar prata om grundläggande värden. Jag skulle vilja höra om ni delar den synen och inte heller har gått till val på att utjämna skillnader mellan människor. Eller har ni någon ambition att utjämna skillnaderna?

Är det förenligt med Kristdemokraternas människosyn att människor kämpar bäst i underläge och får drivkrafter av försämringar? Tror ni att de som är sjukskrivna är sjuka, eller tror ni att de är sjuka för att det är så lönsamt att vara sjuk?

Anf. 25 STEFAN ATTEFALL (kd) replik:

Herr talman! Jag vet inte exakt vad som har sagts på presskonferensen. Jag vet bara att regeringens politik handlar om att utjämna skillnader genom att ge människor arbete, få in människor på arbetsmarknaden och skapa ett samhälle där alla får plats och inte stängs ute i utanförskap.

När man är sjuk behöver man hjälp. Det har man inte fått med den politik som har förts under den gamla regeringens tid, då Miljöpartiet var medansvarigt.

Vi genomför stödåtgärder på olika sätt. Men man måste också skapa en politik som gör att det alltid finns ett ekonomiskt incitament, en ekonomisk fördel, att gå från bidrag till ett arbete. Det är den helheten som man väger av på ett rimligt sätt som är den politik som regeringen för.

Anf. 26 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Herr talman! Ni genomför en politik som ger stöd och hjälp åt dem som är sjuka. Hur kan sänkt ersättning vara ett stöd? Jag har svårt att få det att gå ihop.

Kristdemokraterna är ansvariga för Socialdepartementet. Jag undrar: Hur känns det att ansvara för att försäkra förutsättningarna så rejält för människor som har det allra sämst i samhället? Står ni verkligen bakom människosynen att mindre pengar i plånboken ger människor ökade drivkrafter och mer lust att gå vidare i livet?

Anf. 27 STEFAN ATTEFALL (kd) replik:

Herr talman! Vårdgaranti, rehabiliteringsgaranti, fler vägar tillbaka till arbetsmarknaden och mindre av att man hamnar utanför är regeringens strategi. Den har hittills varit lyckosam och kommer att visa sig vara mycket lyckosam. Jag är helt övertygad om detta. Och när vi kommer till valet kommer vi att märka att utanförskapet har minskat, vilket det inte gjorde under Miljöpartiets tid vid makten i samarbete med Socialdemokraterna.

Överläggningen var härmed avslutad.

Budgetpropositionen bordlades.

3 § Justering av protokoll

Justerades protokollet för den 13 september.

4 § Meddelande om frågestunder

Förste vice talmannen meddelade att ett meddelande om frågestunder hösten 2007 delats ut till kammarens ledamöter.

5 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades
Propositioner
2006/07:132 till utrikesutskottet
2006/07:133 till justitieutskottet

Skrivelse
2006/07:131 till skatteutskottet

Framställningar
2007/08:RRS3 till civilutskottet
2007/08:RRS4 till konstitutionsutskottet
2007/08:RRS5 och RRS6 till försvarsutskottet

Redogörelser
2007/08:RRS1 till konstitutionsutskottet
2007/08:RRS2 till finansutskottet
2007/08:RRS7 till näringsutskottet

Kammaren biföll talmannens förslag att motioner fick väckas på ovanstående redogörelser.

Kammaren biföll talmannens förslag att motionstiden för redogörelserna skulle förlängas till *fredagen den 5 oktober*.

6 § Bordläggning

Anmälades och bordlades
Propositioner
2007/08:2 Ändringar i lagen om blodsäkerhet m.m.
2007/08:3 Vissa frågor avseende beskattning av sjöinkomst
2007/08:4 Annonstid i radio och TV

Anmäldes att följande interpellationer framställdes

den 19 september

2007/08:1 Ersättning till telekunder

av *Carina Adolfsson Elgestam* (s)

till statsrådet Åsa Torstensson (c)

2007/08:2 Romstadgan för den internationella brottmålsdomstolen

av *Alice Åström* (v)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2007/08:3 Förbud mot azofärger

av *Gunvor G Ericson* (mp)

till statsrådet Maria Larsson (kd)

2007/08:4 Försvarsanslagen och Sveriges insatser i utlandet

av *Krister Örnfjäder* (s)

till försvarsminister Sten Tolgfors (m)

2007/08:5 Arbetslösa och långtidssjukskrivna med ärenden hos kronofogden

av *Egon Frid* (v)

till arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin (m)

2007/08:6 Demonstrationsfrihetens konsekvenser för befolkningen i ett mindre samhälle

av *Nils Oskar Nilsson* (m)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2007/08:7 Social dumpning av konsumentregler

av *Egon Frid* (v)

till integrations- och jämställdhetsminister Nyamko Sabuni (fp)

2007/08:8 Brister i förberedelserna till Nordic Battle Group

av *Gunilla Wahlén* (v)

till försvarsminister Sten Tolgfors (m)

2007/08:9 HBT-personer och utlandstjänst

av *Gunilla Wahlén* (v)

till försvarsminister Sten Tolgfors (m)

den 20 september

2007/08:10 Bonus till direktörer i statliga bolag

av *Alf Eriksson* (s)

till näringsminister Maud Olofsson (c)

2007/08:11 Trygghet för företagare vid sjukdom och föräldraledighet

av *Berit Högman* (s)

till näringsminister Maud Olofsson (c)

2007/08:12 Sämre villkor för våra små och medelstora exportföretag

av *Carina Adolfsson Elgestam* (s)

till statsrådet Ewa Björling (m)

2007/08:13 Neddragningarna på det statliga stödet till komvux
av *Mats Pertoft* (mp)

till utbildningsminister Jan Björklund (fp)

2007/08:14 Arbetstillfällen och kompetens i Borlänge

av *Peter Hultqvist* (s)

till statsrådet Åsa Torstensson (c)

2007/08:15 Bolagisering inom Vägverket och Banverket

av *Peter Hultqvist* (s)

till statsrådet Åsa Torstensson (c)

2007/08:16 Käppar i hjulet för energiomställningen

av *Berit Högman* (s)

till näringsminister Maud Olofsson (c)

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 25 september.

8 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 20 september

2007/08:1 Privata fängelser

av *Thomas Bodström* (s)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2007/08:2 Rätt till kollektivavtal

av *Raimo Pärssinen* (s)

till arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin (m)

2007/08:3 Försäkringskassans uppgift

av *Marina Pettersson* (s)

till statsrådet Cristina Husmark Pehrsson (m)

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 25 september.

9 § Anmälan om skriftliga svar på frågor

Anmäldes att skriftliga svar på följande frågor inkommit

den 18 september

2006/07:1622 Oljeprospektering utanför Västsaharas kust

av *Agneta Berliner* (fp)

till utrikesminister Carl Bildt (m)

2006/07:1623 Accelererande antal övergrepp i Iran

av *Cecilia Wigström* i Göteborg (fp)

till utrikesminister Carl Bildt (m)

2006/07:1628 Konsumentskydd gällande barnleksaker

av *Ulf Holm* (mp)

till integrations- och jämställdhetsminister Nyamko Sabuni (fp)

2006/07:1630 Offren för striderna mellan Farcgerillan och paramilitären i Colombia

av *Hans Linde* (v)

till utrikesminister Carl Bildt (m)

2006/07:1635 Pakistans framtid

av *Lars Lindén* (kd)

till utrikesminister Carl Bildt (m)

2006/07:1649 Grunden för beslut i försvarsprojekt

av *Sonia Karlsson* (s)

till försvarsminister Sten Tolgfors (m)

2006/07:1651 Den civila och militära verksamheten vid Saab Underwater System i Motala

av *Sonia Karlsson* (s)

till försvarsminister Sten Tolgfors (m)

den 19 september

2006/07:1613 Nedläggning av skattekontoren i Västerbotten

av *Maria Lundqvist-Brömster* (fp)

till finansminister Anders Borg (m)

2006/07:1614 Naturgasledning utanför Skånes kust

av *Christer Nylander* (fp)

till miljöminister Andreas Carlgren (c)

2006/07:1616 Lagstiftning om åldersdiskriminering

av *Luciano Astudillo* (s)

till statsrådet Maria Larsson (kd)

2006/07:1617 Vakhundar mot yttrandefriheten

av *Luciano Astudillo* (s)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2006/07:1618 Tillgänglighet för funktionshindrade

av *Betty Malmberg* (m)

till statsrådet Maria Larsson (kd)

2006/07:1621 Skyddet av yttrande- och tryckfriheten

av *Tobias Krantz* (fp)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2006/07:1625 Svensk arbetsrätt inom EU

av *Luciano Astudillo* (s)

till arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin (m)

2006/07:1631 Arbetsmiljön på callcenter

av *Luciano Astudillo* (s)

till arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin (m)

2006/07:1632 Satsning på klimatinformation

av *Per Bolund* (mp)

till miljöminister Andreas Carlgren (c)

2006/07:1633 Ökad trygghet vid skyddad identitet

av *Marie Engström* (v)
till finansminister Anders Borg (m)

2006/07:1634 Straffet för vapenbrott

av *Cecilia Wigström* i Göteborg (fp)
till justitieminister Beatrice Ask (m)

2006/07:1636 Ökad trafiksäkerhet

av *Margareta Cederfelt* (m)
till statsrådet Åsa Torstensson (c)

2006/07:1637 Informationsfriheten för intagna

av *Thomas Bodström* (s)
till justitieminister Beatrice Ask (m)

2006/07:1638 Framtiden för Askölaboratoriets utsjöforskning i Östersjön

av *Walburga Habsburg Douglas* (m)
till statsrådet Åsa Torstensson (c)

2006/07:1639 Doktoranders anställning

av *Yvonne Andersson* (kd)
till statsrådet Lars Leijonborg (fp)

2006/07:1640 Myndighetsnedläggning

av *Urban Ahlin* (s)
till jordbruksminister Eskil Erlandsson (c)

2006/07:1641 Strandstädningen på västkusten

av *Rosita Runegrund* (kd)
till miljöminister Andreas Carlgren (c)

2006/07:1642 Skolans och dagis användande av e-post

av *Désirée Liljevall* (s)
till statsrådet Jan Björklund (fp)

2006/07:1643 Hyrbilar, taxi, trängselskatt och konkurrens

av *Birgitta Eriksson* (s)
till näringsminister Maud Olofsson (c)

2006/07:1645 Avskaffande av förbränningsskatten på avfall

av *Lena Hallengren* (s)
till finansminister Anders Borg (m)

2006/07:1647 Hemlighetsmakeri i utnämningsspolitiken

av *Berit Andnor* (s)
till statsrådet Mats Odell (kd)

2006/07:1648 Taiwan och WHO

av *Gunnar Axén* (m)
till utrikesminister Carl Bildt (m)

2006/07:1650 Studenters möjlighet att ta examen

av *Helena Bouveng* (m)
till statsrådet Lars Leijonborg (fp)

2006/07:1652 Uppföljning av OECD-regler

av *Peter Hultqvist* (s)
till statsrådet Ewa Björling (m)

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 25 september.

Förhandlingarna leddes
av talmannen från sammanträdet början till och med 2 § anf. 16 (delvis)
och
av förste vice talmannen därefter till sammanträdet slut.

Vid protokollet

ANDERS FORSBERG

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

1 § Nya riksdagsledamöter	1
2 § Debatt med anledning av budgetpropositionen	1
Anf. 1 Finansminister ANDERS BORG (m)	1
Anf. 2 PÄR NUDE (s).....	6
Anf. 3 ROGER TIEFENSEE (c).....	10
Anf. 4 CHRISTER NYLANDER (fp)	12
Anf. 5 STEFAN ATTEFALL (kd).....	15
Anf. 6 ULLA ANDERSSON (v)	18
Anf. 7 MIKAELA VALTERSSON (mp).....	22
Anf. 8 Finansminister ANDERS BORG (m)	26
Anf. 9 PÄR NUDE (s) replik.....	29
Anf. 10 Finansminister ANDERS BORG (m) replik	30
Anf. 11 PÄR NUDE (s) replik.....	30
Anf. 12 Finansminister ANDERS BORG (m) replik	31
Anf. 13 ULLA ANDERSSON (v) replik	31
Anf. 14 Finansminister ANDERS BORG (m) replik	32
Anf. 15 ULLA ANDERSSON (v) replik	33
Anf. 16 Finansminister ANDERS BORG (m) replik	34
Anf. 17 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	35
Anf. 18 Finansminister ANDERS BORG (m) replik	35
Anf. 19 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	36
Anf. 20 Finansminister ANDERS BORG (m) replik	36
Anf. 21 ROGER TIEFENSEE (c).....	37
Anf. 22 CHRISTER NYLANDER (fp)	37
Anf. 23 STEFAN ATTEFALL (kd).....	38
Anf. 24 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	40
Anf. 25 STEFAN ATTEFALL (kd) replik.....	40
Anf. 26 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	40
Anf. 27 STEFAN ATTEFALL (kd) replik.....	40
3 § Justering av protokoll	41
4 § Meddelande om frågestunder	41
5 § Hänvisning av ärenden till utskott	41
6 § Bordläggning.....	41
7 § Anmälan om interpellationer	42
8 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	43
9 § Anmälan om skriftliga svar på frågor	43
10 § Kammaren åtskildes kl. 12.25.	46